

Jaarverslag 2013

Inhoudsopgave

1. Wat kenmerkt het jaar 2013 voor de Nederlandse Vrouwen Raad?
2. Het voeren van beleidsprocessen en de politiek
3. Netwerk- en platformfunctie
4. Internationaal
5. Informatievoorziening en communicatie
6. Projecten
7. Samenvatting van de Jaarrekening 2013

Bijlage 1. Ledenbestand

Bijlage 2. Basisorganisatie

Bijlage 3. Bijgewoonde bijeenkomsten

Bijlage 4. Vertegenwoordigingen

Colofon:

Nederlandse Vrouwen Raad

Zeestraat 100

2518 AD Den Haag

T: 070 3469304

E: info@de-nvr.nl

www.nederlandsevrouwenraad.nl

1. Inleiding

Wat kenmerkt het jaar 2013 voor de Nederlandse Vrouwen Raad? Ongetwijfeld het 115 jarig bestaan van de Raad. En, dat juist in dit jubileumjaar de NVR de noodzaak van haar voortbestaan herbevestigde in een strategienota waarin koers en werkwijze voor de komende jaren worden beschreven. Een koers die focust op beleidsbeïnvloeding en belangenbehartiging. En een werkwijze waarin de inzet en betrokkenheid van de lidorganisaties –meer nog dan voorheen– een belangrijke rol spelen. Ter ondersteuning van de hernieuwde koers en werkwijze is een stevige Commissie Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging ingericht, die direct met flinke voortvarendheid aan 't werk is gegaan. Tevens is een Deskundigenpool opgezet die gevoed is en wordt door lidorganisaties met deskundige vrouwen en waar de commissie uit kan putten voor het meedenken over en meewerken aan activiteiten en projecten.

Kenmerkend is natuurlijk ook de voorzitterswisseling die dit jaar plaatsvond. Na een bestuursperiode van 7 jaar nam Dieny Scheffer in november tijdens een overvolle Algemene Vergadering, een interessant symposium en een gezellige receptie afscheid. Sinds juni liep de beoogde nieuwe voorzitter Dorenda Gerts al mee in bestuurszaken en –vergaderingen, waardoor zij al goed op de hoogte was van de NVR toen ze in november officieel benoemd werd en iedereen met haar kon kennismaken. Dorenda ondersteunt ten volle de strategie zoals die dit jaar opnieuw werd bepaald en zal die 'met passie tot uitvoering brengen'. Aldus haar eigen woorden.

Niet onvermeld mag blijven dat de nieuwe strategie er een is die mede door bezuinigingen is ingegeven en dat de uitvoering ervan inmiddels geleid heeft tot inkrimping van de stafuren van het bureau van de NVR en het afscheid van twee medewerkers: Bep den Ouden die als spin in het web van het secretariaat de NVR ruim 13 jaar heeft gediend, en Angélique Verweij, die sinds maart 2012 de bureauezaken coördineerde.

En toch, hoewel de hierboven omschreven zaken impliceren dat we erg druk zijn geweest met interne zaken, is de NVR er in geslaagd haar werk 'als normaal' en met goed resultaat te verrichten, en staat dit jaarverslag bol van de externe activiteiten.

De NVR nam frequent deel aan informele en formele overleggen met ministeries, rondetafel gesprekken en Algemene Overleggen in de Tweede Kamer. Ook zorgde de NVR naar aanleiding van beleidsnota's van de overheid steeds voor een prompte en passende reactie met aandachtspunten en aanbevelingen. Steeds vaker zorgen we daarnaast ook voor gezamenlijke reacties met andere vrouwenorganisaties zoals WOMEN Inc, Atria en Wo=Men. In het samenwerkingsverband Vrouwenpodium organiseerde de NVR twee maal een ontbijtsessie met Kamerleden, waar deze, in direct gesprek met vrouwen uit de achterban van de organisaties, gevoed werden met ervaringen uit de praktijk op allerlei voor vrouwen belangrijke zaken.

Ten behoeve van de internationale beleidsbeïnvloeding droeg de NVR actief bij aan de NGO-consultatie voor aanbevelingen aan de Regeringsdelegatie naar de Commission on the Status of Women. Ook hebben we intensief aandacht besteed aan de begeleiding van Josette Dijkhuizen in haar werk als Vrouwenvertegenwoordiger. En, samen met haar werd het congres 'Werk aan je Droom' georganiseerd waar startende en doorgroeiende vrouwelijke ondernemers met tal van workshops verder op weg werden geholpen, maar ook input uit de praktijk van deze vrouwen werd verzameld voor het statement van Josette voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York.

In de beleidsbeïnvloeding op Europees niveau wordt de NVR steeds actiever in de samenwerking op dit punt met de European Women's Lobby, waar de NVR de nationale coördinator van is.

In het kader van haar netwerk- en platformfunctie organiseerde de NVR een voorzittersoverleg, twee Algemene Vergaderingen, en twee bijeenkomsten van het Internationale Netwerk van de NVR.

Ook in de contacten met maatschappelijke partners was de NVR actief. In het samenwerkingsverband van Vrouwenpodium werd een drukbezochte Vrouwendagviering georganiseerd. De NVR was aanwezig met een workshop en gespreksessies op het WOMEN Inc Festival. En we organiseerden het seminar 'Women as Powerful Agents for Peace and Security' samen met het Platform Vrouwen & Duurzame Vrede en het Defensie Vrouwennetwerk. Dit seminar stond in het teken van Resolutie 1325 en het Nationaal Actieplan 1325 en werd met name georganiseerd ter gelegenheid van het bezoek van leden van de International Council of Women en het European Centre van de ICW aan Nederland.

Bestuurslid Anneke van Veen nam deel in de organisatie van Duurzame Dinsdag en overhandigde de koffer vol duurzame ideeën en initiatieven aan staatssecretaris Wilma Mansveld van Milieu & Infrastructuur.

En hoewel in de nieuwe strategie projecten niet meer de hoofdactiviteit van de NVR zijn, valt er op dit gebied in 2013 toch het nodige te melden.

Er was een terugkombijeenkomst van het project 'Doorbreek Huiselijk Geweld' waaruit de zorgpunten mee werden genomen voor de beleidsadvisering.

Het pilotproject 'De Nieuwe Toekomst' werd afgesloten en was zo succesvol, dat direct aan de subsidieaanvraag voor een verdere uitrol is gewerkt. Naar we inmiddels weten met als resultaat dat het vooronderzoek daarvan is gestart.

En verder werd het project VrouwenStemmen op poten gezet dat nog in 2014 doorloopt en waarin vele vrouwenorganisaties met lokale activiteiten en bijeenkomsten in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen deelnemen.

Voor 2014 zetten we in op een minstens even actief jaar.

2. Het voeren van beleidsprocessen en de politiek

Doel van de NVR is de volwaardige participatie van vrouwen op alle werkvelden, zelfredzaamheid, gelijke behandeling en veiligheid. Eén van de kerntaken om dit doel te bereiken is het – gevraagd en ongevraagd – voeren van beleidsprocessen en de politiek. In 2013 waren er op dat gebied flink wat activiteiten.

24 januari – In de Tweede Kamer vond een Algemeen Overleg plaats over het wetgevend voorstel van Eurocommissaris Viviane Reading om een quotum van 40% vrouwen in te stellen voor bedrijven. De NVR en o.a. ook het Platform Gender & Politiek woonden deze bijeenkomst bij.

Na het AO vond bij de NVR een brainstorm plaats over mogelijke activiteiten in gezamenlijkheid rond het thema vrouwen en politiek/vrouwen en besturen. Aan het bestuur is een voorstel voorgelegd met de intentie om een werkgroep rond dit thema te vormen, met deelname van lidorganisaties en eventueel andere geïnteresseerden bijvoorbeeld uit het Platform Gender & Politiek, en gezamenlijk activiteiten te ondernemen in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2014. Hieruit is uiteindelijk het project VrouwenStemmen voortgekomen. Zie voor meer informatie over VrouwenStemmen Hoofdstuk 6. Projecten.

HOOFDLIJNEN EMANCIPATIE 2013–2016

11 februari – De NVR nam, op uitnodiging van de directie Emancipatie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, deel aan een informeel overleg ter voorbereiding van de emancipatienota. Ook vanuit andere organisaties die vallen onder de Kennis Infrastructuur Emancipatie, zoals Atria, WOMEN Inc, COC en Transgendernetwerk, werd input geleverd. Een van de resultaten van de bijeenkomst was de afspraak dat we meer willen samenwerken met WOMEN Inc en Atria.

13 mei – De NVR nodigde Atria, WOMEN Inc, het Vrouwenpodium en het VN–Vrouwennetwerk uit voor een overleg over de Hoofdlijnenbrief Emancipatie die minister Bussemaker op 10 mei naar de Tweede Kamer stuurde. Het overleg leidde tot de afspraak om, naast ieders specifieke reactie, ook een gezamenlijke reactie uit te sturen. De NVR nam de organisatie daarvan op zich.

11 juni – De Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur & Wetenschap van de Tweede Kamer, waaronder emancipatie valt, organiseerde een rondetafel gesprek ter voorbereiding van een Algemeen Overleg met minister Bussemaker over de Hoofdlijnenbrief Emancipatie.

De NVR stuurde voorafgaand aan dit gesprek een eigen reactie op de Hoofdlijnenbrief aan de Kamercommissie. Verschillende lidorganisaties leverden input voor deze brief, zoals de Vereniging voor Vrouwenbelangen, VVAO, VNVA, FNVVrouw, Passage, VWI, CDA–V.

Tijdens het rondetafel–gesprek verwoordde NVR–voorzitter Dieny Scheffer de hoofdpunten van de brief, waarin de NVR onder meer wijst op het belang van maatschappelijke organisaties bij de

uitvoering van (emancipatie)beleid, en waarin de NVR aanbeveelt de kosten en baten te berekenen van het niet economisch zelfstandig zijn van vrouwen en flink te investeren in de aanpak daarvan.

Ook verstuurde de NVR de gezamenlijke reactie waarin deelnamen: WOMEN Inc, Atria, het Netwerk VN-Vrouwenverdrag, de Samenwerkingsverbanden van het Landelijke Overleg Minderheden, de Vereniging voor Vrouw en Recht Clara Wichmann, en Vrouwenpodium 2010-2020. Deze reactie ging vergezeld van 3 voorstellen voor moties over:

- het invoeren van een gendertoets bij alle voorgenomen beleid en wetgeving;
- de voortgang van de uitvoering overal in het land –samen met gemeenten– van substantiële, structurele maatregelen om arbeid en zorg werkelijk te kunnen combineren. zoals brede scholen, sluitende dagarrangementen en betaalbare en kwalitatief goede kinderopvang, etc.;
- het opstellen van een gendersensitief Nationaal Actieplan Huiselijk Geweld waarin alle maatregelen en projecten tegen huiselijk geweld in samenhang zijn opgenomen.

13 juni – De NVR woonde, evenals de andere vrouwenorganisaties, het Algemeen Overleg bij van minister Bussemaker met de woordvoerders van de fracties uit de Tweede Kamer over de Hoofdlijnenbrief Emancipatie 2013-2016.

De in de gezamenlijke reactie van de vrouwenorganisaties voorgestelde moties werden niet overgenomen door de Tweede Kamerleden. Wel werd door verschillende fracties gevraagd om een gendertoets. Minister Bussemaker antwoordde hierop dat diverse departementen al een gendertoets uitvoeren. Wat die toets inhoudt en wat de resultaten ervan zijn, werd echter niet bekend.

18 juni – Daags na het Algemeen Overleg vervolgden de vrouwenorganisaties daarom hun gezamenlijke actie met een brief aan emancipatiwoordvoerders in de Tweede Kamer waarin zij er op aandrongen tijdens het afrondende debat het Kabinet te vragen wat de inhoud is van de gendertoetsen die al worden uitgevoerd, hoe deze worden uitgevoerd, en om de inhoudelijke resultaten van de gendertoetsen voortaan bekend te maken. Daarop is nog geen antwoord gekomen.

VOEDSELVERSPILLING

21 mei – Samen met betrokkenen uit de achterban heeft de NVR aanbevelingen opgesteld voor onder meer de rol van de overheid en het bedrijfsleven in het tegengaan van voedselverspilling. De NVR-portefeuillehouder Duurzame Ontwikkeling, Anneke van Veen, nam deel in het consumentenpanel tijdens de conferentie Nog Houdbaar, georganiseerd door het ministerie van Economische Zaken, en heeft de aanbevelingen daar ingebracht.

De NVR vindt dat de overheid moet inzetten op beperking van verlies in de keten, en op ondersteuning van een ketenbrede benadering, waarbij –wat de NVR betreft– ook de consument

deel uitmaakt van de keten.

Voorts zou de overheid bij haar eigen inkoop moeten kiezen voor de aanbieder met zo laag mogelijk ketenverlies, en ziet de NVR het als een taak (ook) van de overheid om mensen attent te maken op de consequenties van hun keuze voor bepaald voedsel.

Voor het bedrijfsleven beveelt de NVR onder meer aan dat er een mentaliteitsverandering in gang wordt gezet van kwantiteit naar kwaliteit: van zo veel mogelijk verkopen naar zo goed mogelijk verkopen, en dat het bedrijfsleven in gesprek gaat met de consument bijvoorbeeld met platforms, NGO's, en groepen die al met bewust eten bezig zijn.

De resultaten van de conferentie waren input voor het actieplan tegen voedselverspilling van staatssecretaris Sharon Dijksma. Zij zet in op het terugdringen van voedselverspilling in en om het huis met ca 25 %.

MILJOENENNOTA 2014

29 oktober – Op uitnodiging van de NVR kwamen NVR, WOMEN Inc en Atria bij elkaar om een gezamenlijke brief te maken met aanbevelingen aan de leden van de Tweede Kamer voor de behandeling van de rijksbegroting 2014.

5 november – Het overleg leidde tot een gezamenlijke brief van NVR en WOMEN Inc, met daarin verwerkt informatie van Atria als kennisinstituut ter onderbouwing van de standpunten. De brief werd gestuurd aan minister Bussemaker en aan de leden van de Tweede Kamer met aandachtspunten voor de behandeling van de begroting 2014 per (vak)departement.

ARBEID & ZORG TOP

18 november – Minister Asscher van Sociale Zaken & Werkgelegenheid organiseerde de Arbeid & Zorg Top met genodigden uit de wereld van werknemers- en werkgeversorganisaties, universiteiten, en maatschappelijke organisaties. Uiteraard waren ook de bewindslieden van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap en van Volksgezondheid, Welzijn & Sport bij de top aanwezig. De vrouwenorganisaties lieten zich goed horen tijdens dit toptoverleg. Behalve de NVR was ook een aantal lidorganisaties uitgenodigd, zoals FNV Vrouw, Vrouwen van Nu en de VVAO. Ook WOMEN Inc, Atria en Wo=Men namen deel.

Voor de NVR voerden voorzitter Dieny Scheffer en beleidsmedewerker Lotte Wouters het woord. Zij gaven aan dat de NVR uiteraard voor het beter verdelen van zorgtaken tussen vrouwen en mannen is, maar dat daarbij een belangrijk aandachtspunt is dat zowel vrouwen als mannen, naast die zorgtaken, beiden economisch zelfstandig moeten kunnen blijven of worden. Ook drongen zij nogmaals aan op het toetsen van beleidsmaatregelen op hun effecten voor mannen en vrouwen –gendertoets–, met economische zelfstandigheid van beiden als belangrijkste criterium.

Anneke van Doorne-Huiskes, voorzitter van de NVR-Commissie Beleidsbeïnvloeding &

Belangenbehartiging, sprak namens de VVAO waarbij ze de inbreng van de NVR ondersteunde. Zij bepleitte een integraal stelsel van maatregelen en minder ruimte voor vrijblijvendheid van scholen om de schooltijden al of niet aan te passen.

VROUWENPODIUM 2010–2020

Vrouwenpodium is een samenwerkingsverband tussen NVR, FNV Vrouw en de Samenwerkingsverbanden van het Landelijk Overleg Minderheden (LOM). Sinds mei 2010 organiseert Vrouwenpodium activiteiten en acties om de aandacht van de politiek gevestigd te houden op voor vrouwen belangrijke zaken.

16 januari – In Nieuwspoort organiseerde Vrouwenpodium het Vrouwen–Inspireren–Politici (VIP)–Ontbijt. Aan 7 tafels zaten politici uit de Eerste en de Tweede Kamer met deskundigen uit de achterban van de in Vrouwenpodium samenwerkende organisaties. 7 tafels vanwege de 7 thema's van Vrouwenpodium: arbeidsparticipatie, zorg, huiselijk geweld, kinderopvang, duurzaamheid, maatschappelijke participatie van zwarte, migranten en vluchtelingen vrouwen en armoedebestrijding.

10 september – Op Prinsesjesdag, de 2^e dinsdag in september en dus een week voor Prinsjesdag, organiseerde Vrouwenpodium opnieuw een VIP–ontbijt met Kamerleden en (ervarings–)deskundigen uit de achterban van de organisaties. Dit keer werden aan elke ontbijttafel dezelfde onderwerpen besproken. In drie gespreksronden kwamen aan de orde: de participatiesamenleving, de te verwachten wijzigingen in de Nabestaandenwet en vaderschapsverlof.

Iedere gespreksronde werd ludiek ingeluid door actrice Soula Notos die verkled als Koningin Maxima de Troonrede uitsprak.

De VIP–ontbijtsessies hebben beide keren geleid tot vervolgspraken met individuele politici voor onder meer nadere contacten en overleg. Aanbevelingen die uit de ontbijtsessies naar voren kwamen worden ook na de sessies onder de aandacht van politici gehouden.

Op de NVR-website:

Reactie NVR op Hoofdlijnen Emancipatie

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2187

Gezamenlijke brief van vrouwenorganisaties

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2188

Verslag hoorzitting en AO Tweede Kamer Hoofdlijnen Emancipatie 2013-2016

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?alinealID=1025

Vervolgactie van gezamenlijke vrouwenorganisaties

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2194

Aanbevelingen Voedselverspilling

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2214

Brief aan Bussemaker (samen met WOMEN Inc.) n.a.v. begroting 2014

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2287

Arbeid & Zorg Top

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2298

Verslag VIP-ontbijt 16 januari

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?alinealID=1025

Verslag VIP ontbijt 10 september

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?alinealID=1066

3. Netwerk- en platformfunctie

De NVR organiseert elk jaar een aantal terugkerende activiteiten om het netwerk dat de NVR als koepel samen met de lidorganisaties vormt, te onderhouden en te versterken. Daarbij biedt de NVR haar lidorganisaties – zowel fysiek als digitaal – een platform voor uitwisseling van informatie en kennis, en voor samenwerking.

Ook met andere maatschappelijke organisaties onderhoudt de NVR een breed netwerk. Steeds meer zoekt en initieert de NVR daarin de samenwerking.

NETWERKACTIVITEITEN INTERN

11 februari – Het Europe Parlement stond centraal tijdens de *Internationale netwerkbijeenkomst* van de NVR in het Huis van Europa. Gasten waren: Marietje Schaake en Marije Cornelissen die resp. voor D66 en GroenLinks in het Europe Parlement zitten. Doel was om nader geïnformeerd te worden over wat zij als Europe parlementariër de komende periode – Strategie 2020 – willen bereiken op voor vrouwen belangrijke thema's en hoe vrouwen en vrouwenorganisaties in Nederland hen daarin kunnen voeden en steunen. In gesprek met de Europe parlementariërs werd de effectiviteit van de lobby van de NVR en haar lidorganisaties in Brussel geëvalueerd. Een lobby die tot nu toe vooral wordt gevoerd via de European Women's Lobby, de Europese koepel waarvan de NVR de Nederlandse coördinator is.

Marietje Schaake en Marije Cornelissen reageerden enthousiast over de EWL en gaven adviezen hoe de lobby, ook wanneer die rechtstreeks door vrouwenorganisaties vanuit Nederland wordt gevoerd, nog effectiever kan worden.

19 maart – Belangrijk bespreekpunt tijdens het *Voorzittersoverleg* was de strategie voor de toekomst van de NVR. Het bestuur legde aan de voorzitters van de lidorganisaties een conceptstrategie voor die moet leiden tot een scherpere koers en een sluitende begroting voor 2014. In de Algemene Vergadering in november 2012 was hier door de leden om gevraagd, Kern van de nota is een grotere inzet van vrijwilligers en beperking van de vaste lasten voor personeel en huisvesting door in te krimpen op het aantal uren van de betaalde staf en de kantoorruimte. Tevens wordt de beleidsbeïnvloedende taak van de NVR versterkt door de structuur van verschillende themacommissies om te vormen naar één commissie die focust op de beleidsbeïnvloeding, nationaal en internationaal.

De NVR blijft waar mogelijk projecten ontwikkelen en uitvoeren als daar subsidie voor is, maar zal ook daarin een grotere rol vragen aan lidorganisaties.

De voorzitters onderschreven de hoofdlijnen van de strategie. Zie voor meer informatie over de nieuwe organisatiestructuur ook Bijlage 2. Basisorganisatie.

28 maart – Voor de tweede maal werd de *BPW Equal Pay Day Award* uitgereikt. De prijs werd door NVR-voorzitter Dieny Scheffer en Esra Visser, vice-voorzitter van BPW Nederland, overhandigd aan Commissaris Jan Struijs van het Korps Landelijke Politie. Het Korps werd hiermee beloond voor de wijze waarop vrouwen zijn vertegenwoordigd in leidinggevende

(top)functies en de bijbehorende gelijke beloning krijgen. De uitreiking vond plaats in het kader van de wereldwijde campagne Equal Pay Day.

30 mei – Ook tijdens de *Algemene Ledenvergadering* in het voorjaar stond de strategienota uiteraard centraal. Vanuit de AV werden aanvullingen op de strategienota voorgesteld om de internationale rol van de NVR en het belang van samenwerking nog meer te benadrukken. Aandacht was er vanuit de AV ook voor de medewerkers van de NVR voor wie de strategie ingrijpende gevolgen heeft omdat het aantal stafuren wordt verminderd en taken worden gewijzigd.

Met inachtneming van de voorgestelde wijzigingen en opmerkingen werd de strategienota door de leden aanvaard.

Het bestuur kondigde tijdens de AV aan inmiddels in gesprek te zijn met een geschikte kandidaat voor de opvolging van Dieny Scheffer als voorzitter, en dat aansluitend aan de AV van 21 november afscheid genomen zou worden van de huidige voorzitter en aandacht gegeven zou worden aan het 115 jarig bestaan van de NVR.

21 november – De Algemene Ledenvergadering van de NVR wordt altijd goed bezocht; er is een goede betrokkenheid van lidorganisaties. De najaars-AV spande echter de kroon; nog nooit waren er zoveel lidorganisaties met zoveel vertegenwoordigers en belangstellenden aanwezig. De reden daarvoor was uiteraard de voorzitterswisseling die tijdens de vergadering plaatsvond. Maar ook omdat aansluitend aan de vergadering ter viering van het 115 jarig bestaan van de NVR en als afscheid voor de vertrekkende voorzitter nog een symposium en een afscheidsreceptie werden georganiseerd.

Na de gebruikelijke punten van de najaarsagenda, waaronder een voor 't eerst in jaren weer sluitende begroting, volgden dankwoorden aan Dieny Scheffer die twee bestuursperiodes lang de kar van de NVR met verve heeft getrokken. Wapenfeiten uit die twee perioden werden genoemd, waaronder het feit dat maar liefst 17 nieuwe lidorganisaties zijn toegetreden tot de NVR in die 6 à 7 jaar. Warme welkomswaarden waren er voor Dorenda Gerts die de fakkel van Dieny over heeft genomen.

Hoofdmoot van het aansluitende *symposium 'De Kracht van een Vrouw'* was een exposé over Marga Klompé van professor Mirjam van Reisen, die als bijzonder hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg de Marga Klompé Leerstoel bekleedt. Marga Klompé is natuurlijk bekend als eerste vrouwelijke minister in Nederland, maar zij was tevens in 1947 een van de eerste Vrouwenvertegenwoordigers naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Een 'instituut' dat nu nog bestaat en waar de NVR sinds jaar en dag elk jaar de kandidaten voor werft en selecteert.

De uitverkorenen van de afgelopen jaren waren ook bij het symposium aanwezig om hun verhaal te doen, zoals Caecilia van Peski en Anke Vervoord die Vrouwenvertegenwoordiger waren in respectievelijk 2010 en 2012. En Josette Dijkhuizen die op het moment van het symposium net terug was van haar verblijf in New York en haar 'optreden' in de Algemene Vergadering van de VN. En natuurlijk werd de net gekozen Vrouwenvertegenwoordiger voor

2014 geïntroduceerd, oud Opzijk–hoofdredactrice Margriet van der Linden.

Ook tijdens het symposium waren er woorden van welkom voor de nieuwe voorzitter van de NVR en vele hartelijke woorden van afscheid, zoals van Carlien Scheele, directeur Emancipatie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, en een stroom van cadeaus voor de vertrekkende Dieny Scheffer. De aansluitende receptie was een gezellige mix van persoonlijke afscheids- en kennismakingsgesprekjes en momenten van weerzien van de lidorganisaties en samenwerkingsrelaties onder elkaar.

16 december – De NVR organiseerde in 2013 een tweede bijeenkomst van het *Internationaal Netwerk* en dook in de achtergronden van het Verdrag van Istanbul en de Raad van Europa. Het Verdrag van Istanbul is gericht op voorkoming en bestrijding van (huiselijk) geweld tegen vrouwen. En dus kwam ook dit thema tijdens de bijeenkomst ruim aan de orde, met een gesproken column door Margriet van der Linden, en deelsessies over de (medische) gevolgen van geweld tegen vrouwen, over de opvang van slachtoffers, en over een project als Krachtbedrijf om ex-slachtoffers van huiselijk geweld naar economische zelfstandigheid te leiden door ondernemerschap.

Betty Doornenbal, Gender Equality Expert in het bestuur van de Conferentie van Internationale Non Gouvernementale Organisaties van de Raad van Europa, lichtte het hoe en waarom van de Raad toe: een samenwerkingsverband van 47 lidstaten dat in 1949 is opgericht ter bescherming en bevordering van de mensenrechten, de democratie en de rechtstaat.

In de loop der jaren heeft de Raad belangrijke Europese verdragen aangenomen zoals het Europees verdrag ter bescherming van de Rechten van de Mens in 1950, en in 2011 de eerder genoemde conventie tegen geweld tegen vrouwen. Deze laatste moet nog door voldoende lidstaten geratificeerd worden om ook rechtskracht te krijgen.

Carlien Scheele, directeur Emancipatie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, lichtte als voorzitter van de Gender Equality Committee (GEC) toe wat deze commissie als onderdeel van de Raad van Europa doet voor de vrouwenzaak.

De eerste twee jaar lag de focus van de GEC op: bestrijding van geweld tegen vrouwen, het tegengaan van stereotypering in de media, en ‘access of women to justice’. Inmiddels zijn er aan deze drie focuspunten twee toegevoegd: participatie van vrouwen in de besluitvorming, en mainstreaming van gender in de stuur- en werkgroepen in Straatsburg.

In de deelsessies daarna werden zorgen uitgesproken over de kwaliteit en de continuïteit van de opvang van vrouwen die slachtoffer zijn van (huiselijk) geweld. De verantwoordelijkheid voor die opvang wordt gedecentraliseerd naar gemeenten en het is nog maar de vraag of wethouders en gemeenteraadsleden voldoende aandacht hebben daarvoor.

In de deelsessies kwam ook het idee naar voren om als vrouwenorganisaties – met name die vrouwenorganisaties die contacten hebben in het Caraïbisch gebied – samen met het ministerie te bekijken hoe de ratificatie van het Verdrag van Istanbul door Nederland voor dat gebied bespoedigd kan worden.

Nederland is voornemens de conventie voor Nederland in de loop van 2014 te ratificeren.

De Internationale Netwerkbijeenkomsten van de NVR worden altijd goed bezocht. Ook dit keer waren deelnemers enthousiast over de informatie die door de sprekers geleverd werd, maar vooral ook over de informatieve en levendige uitwisseling in de deelsessies.

NETWERKACTIVITEITEN MET MAATSCHAPPELIJKE PARTNERS

18 februari – Tijdens het *WOMEN Inc Festival* in de RAI in Amsterdam organiseerde de NVR een workshop en diverse netwerktafels.

De workshop werd verzorgd door Ria Eijck, een van de trainers van de Toekomstwerkplaats van het NVR-project 'Uw talent gaat niet met pensioen' en van het project 'De Nieuwe Toekomst'.

In de Toekomstwerkplaats (her)ontdekken vrouwen hun passie en maken ze een plan om hun talenten –meer of weer– te gebruiken in werk of andere bezigheden. De workshop was in feite een mini-Toekomstwerkplaats met als motto: 'Jouw talent gaat niet met pensioen'.

Aan de netwerktafels konden bezoekers onderr meer terecht bij Saskia de Bel voor een gesprek en advies over een goede balans tussen carrière en kinderen. Saskia is de schrijfster van het boek 'Samen Uit Samen Thuis' en was betrokken bij het gelijknamige project van de NVR.

Aan de netwerktafels was ook Marjan Groefsema voor een gesprek beschikbaar. Marjan was projectleider van het project 'Doorbreek Huiselijk Geweld: Praat erover' van de NVR. Zij leerde festivalbezoekers hoe je als omstander of als slachtoffer het gesprek aan kunt gaan over huiselijk geweld.

Ook de Vrouwenvertegenwoordiger AVVN van 2013, Josette Dijkhuizen, was tijdens het festival aanwezig en vroeg bezoekers naar hun droom en gaf hen advies hoe die te verwezenlijken.

6 maart – Het was alweer de 5e keer dat de NVR samen met de *Samenwerkingsverbanden van het Landelijk Overleg Minderheden* de *Internationale Vrouwendagviering* organiseerde. Sinds 2 jaar is ook de *FNV* vaste partner. Dit maal vond de viering 's avonds plaats in het intieme Laak Theater in Den Haag waar men eerst van een exotische maaltijd kon genieten en daarna de talkshow 'Zelfstandig in 2013' kon bijwonen. Talkshowhost was Dionne Abdoelhafiezkhan die als jonge ondernemer bekendheid heeft gekregen met haar organisatie Hi5 waarin ze een brug probeert te slaan tussen het bedrijfsleven en jongeren. In drie gespreksrondes stelde zij steeds met wisselende gasten aan tafel de onderwerpen: Inkomen, Zelfredzaamheid en Zelfbeschikking aan de orde. De onderwerpen bleken goed gekozen, want vanuit de zaal werd druk gereageerd. Daarbij kwamen discussies naar voren over of je als vrouw wel of niet afhankelijk moet willen zijn van het inkomen van je man, of je wel of niet van de overheid mag verwachten dat deze zorgt voor continuïteit in de zorg, en of een vrije keuze wel bestaat wanneer je keuzes eigenlijk bepaald worden door wat van generatie op generatie je is meegegeven.

De discussie werd soms zelfs fel en het talrijke publiek zat op het puntje van de stoel. Er was genoeg gespreksstof om ook na de Vrouwendagviering nog heel lang mee door te gaan.

12 april – Het bezoek van de Europese zusterorganisaties van de NVR aan Nederland was aanleiding om het *seminar 'Women as powerful Agents for Peace and Security'* te organiseren. De NVR deed dat samen met het *Platform Vrouwen & Duurzame Vrede* en het *Defensie Vrouwennetwerk*. Dankzij de samenwerking met die laatste kon het seminar op een bijzondere locatie worden gehouden, te weten de Frederik kazerne in Den Haag.

Het seminar handelde over Resolutie 1325, het Nationaal Actie Plan 1325, maar vooral ook over de betrokkenheid van vrouwenorganisaties en diasporavrouwen bij de totstandkoming en uitvoering daarvan. Het is immers van belang dat er in zoveel mogelijk landen een Nationaal Actie Plan 1325 komt. Of, als het er al is, dat ook daar vrouwen en hun organisaties in de uitvoering hun rol kunnen spelen.

Het seminar bleek succesvol. De leden van de International Council of Women (ICW) en van het European Centre van de ICW (EC ICW) waren onder de indruk van alle informatie die zij die dag kregen aangeboden. In hun dankwoord zeiden Cosima Schenk en Doris Bingley, respectievelijk voorzitter van de ICW en van de EC ICW, dat hun leden zich zelfs een beetje schaamden dat ze in eigen land zo ver nog niet waren. Dat was ook gebleken uit de inventarisatie die de NVR voorafgaand aan het seminar onder de EC ICW-leden had uitgevoerd naar de stand van zaken van een Nationaal Actie Plan 1325 in hun land en hun betrokkenheid bij de opstelling en uitvoering daarvan. Dat resultaat bleek niet onverdeeld positief. Samenwerking en afstemming op dit punt binnen Europa is dus noodzakelijk.

De leden van de ICW en de EC ICW waren allemaal zeer gemotiveerd om er bij terugkomst direct mee aan de slag te gaan. Om hun betrokkenheid te uiten stelden de leden van de EC ICW tijdens hun 'Spring Assembly' de volgende dag een statement op, waarin zij alle Europese regeringen oproepen een Nationaal Actie Plan te ontwikkelen en daarin samen te werken met maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen zoals de Nederlandse regering dat heeft gedaan.

Het seminar werd financieel (mede) mogelijk gemaakt door het ministerie van Buitenlandse Zaken.

3 september – NVR-bestuurslid Anneke van Veen overhandigde op *Duurzame Dinsdag* 2013 de Duurzame Dinsdagkoffer met ruim 300 duurzame initiatieven van bedrijven, organisaties en burgers aan staatssecretaris Wilma Mansveld van Milieu & Infrastructuur.

In het kader van de 15e editie van *Duurzame Dinsdag* organiseerde Greenwish een minisymposium '15 jaar duurzame innovatie vanuit de samenleving' en lanceerde het essay 'Geen parels zonder oesterbank', waarin de meest opmerkelijke resultaten van de afgelopen 15 jaar aan bod kwamen. In dialoog met een aantal visionairs werd een discussie gevoerd over de toekomst van duurzaam maatschappelijk initiatief. Conclusie is dat we nog steeds ideeën nodig hebben voor de toekomst. Nederland kan koploper worden in duurzame ontwikkeling, als overheid en politiek ideeën en initiatieven uit de samenleving serieus gaan nemen.

Voor de tweede keer sprak Marjan Minnesma, directeur van Urgenda en nummer 1 in de *Trouw Duurzame top 100*, de *Duurzame Troonrede* uit. 100% Duurzame Energie in 2030 kan als je wilt, volgens Minnesma. "Grote groepen mensen staan al klaar en willen aan de slag. Vele goede

voorbeelden zijn al voorhanden.”

Duurzame Dinsdag kent een aantal prijzen toe, die initiatiefnemers ondersteunen om hun ideeën verder te ontwikkelen. Voorzitter van de jury, Monique de Vries, reikte de prijzen uit. Sinds 2008 kent de organisatie van Duurzame Dinsdag ook een onderscheiding toe aan personen die zich bijzonder inzetten voor de verduurzaming van Nederland. De duurzame lintjes werden dit jaar uitgereikt door minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken.

FOODBATTLE

De NVR heeft deelgenomen in gesprekken met de organisatoren van de Food Battle (Wageningen University & Research, Voedingscentrum, Milieu Centraal en Rijkswaterstaat). Vrouwen van Nu heeft een projectleider ingehuurd om het programma in 2014 bij de achterban en bij andere vrouwenorganisaties onder de aandacht te brengen.

Op de NVR-website:

Verslag Internationale Netwerkbijeenkomst februari

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=8&paginaID=2121

Verslag Voorzittersoverleg

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=3&paginaID=2159

Prijsuitreiking Equal Pay Day Award

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2201

Verslag Algemene Vergadering mei

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2203

Verslag Algemene Vergadering november

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2305

Verslag symposium 'De Kracht van een Vrouw'

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2307

Verslag Internationale Netwerkbijeenkomst december

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2327

Verslag viering Vrouwendag

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2145

Verslag seminar 'Women as powerful Agents for Peace and Security'

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2180

Verslag Duurzame Dinsdag

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?alinealD=1065

Hoofdstuk 4. Internationaal

Omdat ontwikkelingen in Nederland in toenemende mate beïnvloed worden door de Europese en internationale agenda, ziet de NVR het als koepel als haar taak het Europese en internationale beleid zodanig te beïnvloeden dat nationaal de voorwaarden worden geschapen voor de NVR en haar lidorganisaties om de gezamenlijke doelstellingen te verwezenlijken voor een samenleving waarin de rechten van vrouwen goed verankerd zijn en de maatschappelijke participatie van vrouwen mogelijk is.

COMMISSION ON THE STATUS OF WOMEN (CSW)

7 februari – Tijdens de briefing voor de CSW bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap werden de aanbevelingen van de consultatie van non gouvernementele organisaties (NGO's) naar voren gebracht. De NVR heeft samen met Atria en Wo=Men actief bijgedragen in het organiseren van de NGO-consultatie en het opstellen van de aanbevelingen aan de regeringsdelegatie. Deze aanbevelingen betroffen diverse aspecten in relatie tot geweld tegen vrouwen:

- Aandacht voor wetgeving, beleid en programma's gericht op de preventie en eliminatie van geweld tegen vrouwen is noodzakelijk;
- Vrouwenrechten houden onder meer in dat vrouwen zeggenschap hebben over hun seksualiteit en reproductieve rechten, en zij moeten daarbij vrij zijn van dwang, discriminatie en geweld;
- Een multi-sectorale en 'intersectionele' benadering is nodig om preventie en het beëindigen van alle vormen van geweld tegen vrouwen mogelijk te maken.

Tijdens de briefing werd Josette Dijkhuizen geïntroduceerd als Vrouwenvertegenwoordiger 2013.

2 tot 16 maart – In New York vond de 57e zitting van de Commission on the Status of Women plaats. Josette Dijkhuizen was daar als Vrouwenvertegenwoordiger bij en berichtte dagelijks over de CSW en haar werkbezoeken in New York op het weblog van de Vrouwenvertegenwoordiger op de NVR-website.

Namens de NVR was ook Aleid van den Brink bij de CSW. Aleid is als directeur van de Blijf Groep deskundig op het gebied van huiselijk geweld, en vertegenwoordigt de NVR in de European Observatory on Violence against Women van de European Women's Lobby. Zie ook bijlage 4. Vertegenwoordigingen.

Bij terugkomst in Nederland maakte Josette Dijkhuizen nog een totaal verslag van haar verblijf in New York en aanwezigheid bij de CSW. Dit verslag is digitaal aan de lidorganisaties toegestuurd.

25 april – Tijdens de *debriefing* die het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap altijd na de Commission on the Status of Women organiseert was men overwegend positief. In

tegenstelling tot de CSW in 2012, was het tijdens de CSW57 wel gelukt om tot zgn. 'agreed conclusions' te komen. Een zorgelijke ontwikkeling vond men wel dat conservatieve krachten steeds weer blijven proberen om vrouwenverdragen, waaraan 'conclusions' refereren, te omzeilen.

21 november – Ten behoeve van de NGO consultatie voor CSW58 kwamen de volgende organisaties bijeen: Wo=Men, Atria, Nederlandse Vrouwen Raad, Rutgers WPF (World Population Foundation), het Netwerk VN-vrouwenverdrag, Oxfam Novib, en Choice for Youth. Een tweede bijeenkomst werd gepland voor 23 januari 2014. Doel van beide bijeenkomsten was het opstellen van het paper 'Challenges and Achievements in the implementation of the Millennium Development Goals for women and girls and setting the agenda for Post-2015' om die op 3 februari 2014 met een brede NGO delegatie te bespreken, en er uiteindelijk t.b.v. de NGO briefing met de ministeries van Buitenlandse Zaken en van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap op 25 februari 2014 'An annex with suggestions for gendertargets in the Post-2015 agenda and a reaction on the draft presented by CSW Bureau' aan toe te voegen.

AVVN VROUWENVERTEGENWOORDIGING

14 februari – Nederland is nog het enige land dat jaarlijks een Vrouwenvertegenwoordiger opneemt in de Regeringsdelegatie naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Anke Vervoord, Vrouwenvertegenwoordiger in 2012, besteedde hier in haar statement al aandacht aan. Zij deed toen een oproep aan alle lidstaten om ook een Vrouwenvertegenwoordiger op te nemen in hun delegatie.

Samen met Anke en met Josette Dijkhuizen, Vrouwenvertegenwoordiger in 2013, heeft de NVR een oproep opgesteld voor meer vrouwenvertegenwoordigers, en deze verspreid onder de lidorganisaties, het NVR-netwerk in binnen- en buitenland, sleutelfiguren bij de verschillende ministeries, en politici in het Nederlandse en het Europese parlement.

Voor organisaties als de International Federation of University Women, European Women's Lobby, International Council of Women (ICW) en het European Centre van de ICW is de oproep door Marion Minis omgezet in Resoluties die ook zijn aangenomen, hetgeen wil zeggen dat ook door deze organisaties de oproep is/wordt ingebracht bij VN-instellingen en overleggen. Ook de verschillende Vrouwenvertegenwoordigers hebben de oproep binnen hun netwerken verspreid. Josette Dijkhuizen heeft de oproep tijdens haar verblijf bij de CSW ook in New York verspreid.

De oproep heeft in 2013 niet tot meer VN-lidstaten met een Vrouwenvertegenwoordiger in hun delegatie geleid; wel hebben enkele Europese landen zich bij de NVR nader laten informeren hierover.

8 juni – Zo'n 125 vrouwen namen in het Eindhovens stadhuis deel aan het *congres 'Werk aan je droom'*, allen met de droom om als ondernemer te starten of door te groeien. Een keur van workshops, infostands en deskundige sprekers hielp hen daarbij op weg.

Het congres vormde onderdeel van de voorbereidingen van Vrouwenvertegenwoordiger Josette Dijkhuizen van haar statement. Josette, zelf ondernemer, had ondernemerschap als thema voor haar statement gekozen. Het congres was niet alleen bedoeld om input daarvoor te krijgen, maar ook om vrouwen te helpen bij het werken aan hun ondernemersdroom.

Wethouder Monique List van Economie, Werk & Beroepsonderwijs prees in haar inleiding Eindhoven aan als 'een prima omgeving om je droom om ondernemer te worden of door te groeien als ondernemer waar te maken'. De gemeente faciliteert het ondernemerschap onder meer door congressen zoals 'Werk aan je droom' mogelijk te maken door het stadhuis als locatie daarvoor beschikbaar te stellen.

Andere gastspreker was Jacqueline Zuidweg, zakenvrouw van het jaar in 2012 en samen met Josette schrijfster van verschillende boeken over ondernemerschap. Zij heeft er haar werk van gemaakt om ondernemers die het moeilijk hebben te helpen. Aan de hand van de ontwikkelingen in haar eigen bedrijf en ondernemerschap, liet zij de congresdeelnemers zien hoe je voortdurend terug moet gaan naar het uitgangspunt waarom je ondernemer wilde worden. Steeds opnieuw moet je bekijken wat je moet doen om aan dat uitgangspunt te voldoen. Soms betekent dat ook innoveren en reorganiseren.

De Afrikaanse lunch tijdens het congres werd aangeboden door Action Aid, die onder het motto 'We won't accept hunger' campagne voert voor millenniumdoel 1: armoede en honger de wereld uit. Action Aid heeft bij de Land- en Tuinbouworganisatie (LTO) vrouwen bereid gevonden ambassadeur te zijn voor hun campagne die mede bedoeld is om de Nederlandse en Europese politiek en overheid te beïnvloeden opdat het ontwikkelingsgeld naar de Afrikaanse boerinnen gaat. Tijdens de lunch vertelden LTO-vrouwen over hun bezoek aan Afrika.

Aan het eind van het congres verzamelde Josette Dijkhuizen de formulieren waarop congresdeelnemers input meegaven aan haar als Vrouwenvertegenwoordiger. Ze noemde enkele veel terugkerende zaken die de vrouwen hadden ingevuld. Zoals bijvoorbeeld de combinatie werk & zorg. Met een terugtrekkende overheid, zoals in de kinderopvang, is het niet altijd even makkelijk om werk & zorg goed te combineren. Toch moeten vrouwen dat minder als een belemmering voor zich zelf zien, en zich daardoor niet tegen laten houden om te werken aan hun droom. We hebben het best goed met z'n allen, concludeerde Josette, zeker als je kijkt naar Afrika. En als vrouwen samenwerken, ook met mannen, hebben we meer potentie.

Eind augustus – Elk jaar zet de NVR in een breed circuit de oproep uit voor de nieuwe Vrouwenvertegenwoordiger naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Uiteraard wordt de vacature verspreid onder (de achterban van) de lidorganisaties van de NVR, maar ook samenwerkingspartners als Atria, WOMEN Inc, Wo=Men en tal van andere externe relaties worden gevraagd de vacature in hun netwerk te verspreiden. Via sociale media als Twitter en Facebook is dit circuit nog verder verbreed.

10 en 18 oktober – De Benoemingsadviescommissie heeft met 7 van de totaal 17 sollicitanten

naar de functie van Vrouwenvertegenwoordiger een eerste gesprek gevoerd. Na deze gesprekken zijn 3 kandidaten voor een 2^e gespreksronde uitgenodigd.

10 tot en met 25 oktober – Twee weken lang verbleef Josette Dijkhuizen in New York en maakte als Vrouwenvertegenwoordiger een deel van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties mee. Op 15 oktober sprak zij haar statement uit. In haar statement pleit Josette ervoor om het enorme potentieel aan vrouwen te benutten door hen te stimuleren in eigen ondernemerschap. Daarmee helpen we niet alleen de vrouwen, maar halen we ook de economie uit het slop, aldus Josette. Vrouwen investeren van hun inkomen 60% meer dan mannen in 'sociaal kapitaal' zoals voedsel, educatie en gezondheidszorg voor hun familie. Daarvan profiteren hele samenlevingen, ook op de lange termijn.

Zowel in de ontwikkelde als de ontwikkelingslanden zijn er echter barrières voor vrouwen. Josette Dijkhuizen riep de leiders van de VN-lidstaten op deze barrières te slechten en vrouwen te stimuleren om te ondernemen en te groeien als ondernemer, bijvoorbeeld door de inzet van reeds gevestigde ondernemers als rolmodel en mentor.

Josette Dijkhuizen voerde nog een belangrijk argument aan om vrouwen te stimuleren in eigen ondernemerschap. Op persoonlijk niveau leidt ondernemerschap tot 'empowerment'. Vrouwen die een eigen inkomen hebben staan sterker, en hebben meer mogelijkheden om aan huiselijk geweld te ontkomen.

Josette Dijkhuizen heeft het project 'Krachtbedrijf' gestart, waarin ze, samen met de Federatie Opvang, vrouwen die slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld, helpt met het opstarten van een eigen onderneming. Eind november ontving zij voor dit project de Joke Smit aanmoedigingsprijs.

In de laatste week van haar verblijf in New York nam Josette deel aan het programma dat door de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de Verenigde Naties jaarlijks georganiseerd wordt voor de zgn. niet-ambtelijke delegatieleden, waaronder de Vrouwenvertegenwoordiger, Kamerleden en onder anderen ook vertegenwoordigers van de vakbond in Nederland.

Op het weblog van de Vrouwenvertegenwoordiger deed Josette trouw dagelijks verslag van haar wederwaardigheden in New York. En bij terugkomst in Nederland leverde zij ook nog een totaal verslag dat op de NVR-website is gepubliceerd.

24 oktober en 1 november – In het traject voor de selectie van de Vrouwenvertegenwoordiger voor 2014 kregen de kandidaten voor de 2^e gespreksronde opdracht om een statement voor te bereiden en een plan van aanpak te presenteren voor het breed betrekken van vrouwen in Nederland bij de voorbereiding van het statement. Uit deze gespreksronde kwam Margriet van der Linden als beste kandidaat naar voren.

25 november – Nadat de voordracht van Margriet van der Linden op 21 november ook in de Algemene vergadering was bekrachtigd, werd zij door de NVR officieel in een brief aan de minister van Buitenlandse Zaken voorgedragen.

EUROPEAN WOMEN'S LOBBY

De NVR geeft uitvoering aan de Nationale Coördinatie van de European Women's Lobby (EWL) in Nederland.

De EWL vraagt met regelmaat om feiten & cijfers te leveren over de Nederlandse situatie en good practices. In 2013 is dat onder meer gebeurd voor Womens Watch 2013 en voor de EWL barometer over geweld tegen vrouwen. Ook zijn de Country Specific Recommendations inzake National Reform Plans (NRP) van de Europese Commissie voor Nederland voorzien van commentaar vanuit gender perspectief. EWL documenten vindt u op www.womenlobby.org.

De NVR heeft bijgedragen aan de werving in Nederland van vrouwen uit migrantengroepen voor het EWL mentoring project met als doel hen te enthousiasmeren voor een Europese politieke functie. Ook heeft de NVR meegewerkt aan de vertoning en verspreiding van de EWL documentaire 'This is my home now' over de rol van migrantenvrouwen.

Met ingang van 2014 is de NVR ook vertegenwoordigd in het European Migrant Women Network dat is gelinkt aan de EWL. Christine Nanlohy van de Molukse Vrouwenraad gaat dat voor de NVR doen.

De NVR heeft informatie verspreid aan de NVR-lidorganisaties en anderen over de wereldwijde actie 'One Billion Rising' op 14 februari om aandacht te krijgen voor geweld tegen vrouwen. In 2013 is in het kader van de nationale coördinatie van de EWL overleg gestart met de ministeries van Veiligheid & Justitie en van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap over het prostitutiebeleid en anti-trafficke beleid in Nederland en in andere Europese landen. Een aantal landen omarmt het Zweedse model.

In samenwerking met de EWL en de Raad Van Europa is in december een bijeenkomst georganiseerd van het Internationaal Netwerk van de NVR rondom het thema 'Stop geweld tegen vrouwen – Ratificeer het verdrag van Istanbul'. Over de bijeenkomst is gerapporteerd aan de EWL. Diverse vertegenwoordigers van de overheid hebben gemeld dat dankzij druk vanuit het maatschappelijk middenveld dit onderwerp weer op de agenda is gekomen. Voor meer informatie over de Internationale Netwerkbijeenkomst zie Hoofdstuk 3. Netwerk- en Platformfunctie.

Meer informatie over de EWL en over de bijgewoonde vergaderingen van de EWL vindt u in het verslag van de NVR-afgevaardigden Tonny Filedt Kok en Marion Minis in bijlage 4. Vertegenwoordigingen.

BUITENLANDSE DELEGATIES

25 juni – Een *delegatie van vrouwelijke parlementsleden uit Kosovo* bracht een kort bezoek aan het kantoor van de NVR. De dames waren erg trots op wat zij in Kosovo bereikt hebben op het gebied van vrouwenzaken. Zij vertelden bijvoorbeeld dat zij vergelijkbaar met het Politieke Vrouwen Overleg in Nederland, een zgn. Women Caucus hebben opgericht, die inmiddels 4 termijnen van 4 jaar actief is. Deze Women Caucus werkt nauw samen met het Kosovo Women Network, een organisatie vergelijkbaar met de Nederlandse Vrouwen Raad.

Onderwerpen waar deze Women Caucus Group zich op richt zijn: VN-resolutie 1325, huiselijk geweld, gezondheid van vrouwen, gender stereotypering in de media, economische empowerment van vrouwen, en steun voor slachtoffers van seksueel geweld tijdens de oorlog. Momenteel is het percentage vrouwen in de politiek in Kosovo 34%. De Women Caucus Group streeft naar 50% in 2050.

Een belangrijk onderwerp waar de vrouwenbeweging in Kosovo nog verandering in wil bewerkstelligen is het erf- en eigendomsrecht: in geval van overlijden van de mannelijke partner gaat het eigendom namelijk niet over naar de vrouw maar naar een broer van de man.

De delegatie werd ontvangen door Leonie van Gils, voorzitter van NVR-lidorganisatie Vrouwenbelangen, en Angélique Verweij, de bureaucoördinator van de NVR. Zij vertelden dat in Nederland voor vrouwen en mannen het eigendomsrecht formeel goed geregeld is.

Verder hebben zij de positie van (werkende) vrouwen in Nederland in vergelijking tot andere Europese landen toegelicht, en benadrukt dat ook de NVR zich –onder meer vanwege de decentralisatie van overheidstaken naar het gemeentelijke niveau– meer zal gaan richten op de rol die vrouwen in gemeenteraden kunnen spelen om voor vrouwen belangrijke zaken op de agenda te zetten.

Allerlei Engelstalig informatiemateriaal dat de NVR voor dit soort ontvangsten beschikbaar heeft, is aan de delegatie meegegeven. De parlementariërs waren enthousiast over de uitwisseling met de NVR en gaven aan dat zij hopen dat in de nabije toekomst meer uitwisseling tussen de vrouwenbeweging in Kosovo en in Nederland mogelijk is.

29 september tot en met 1 november – Namens de NVR heeft Tonny Filedt Kok een programma verzorgd voor een werkbezoek aan Nederland van de president en de vice president van de Association of Business Women in Macedonië. Tevens heeft zij de uitvoering van dit programma dat in samenspraak met de bezoekende vrouwen was opgesteld, begeleid.

In de gesprekken tijdens het werkbezoek werd geconstateerd dat Nederland veel verder is met de ‘empowerment’ van vrouwen dan Macedonië. De economische situatie in Macedonië ligt ver onder het niveau van Nederland. Dat betekent dat alle vrouwen als er werk is zo veel mogelijk uren (moeten) werken. Opvang van kinderen door familieleden is in Macedonië veel vanzelfsprekender.

In de evaluatie gaven de beide vrouwen aan nuttige tips gekregen te hebben en good practices die ze goed in Macedonië kunnen gebruiken.

Op de NVR–website:

Oproep voor meer vrouwenvertegenwoordigers in de AVVN

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=8&paginaID=2129

Verslag CSW57

www.nederlandsevrouwenraad.nl/docs/Verslag_CSW57_2013_def.pdf

Weblog Vrouwenvertegenwoordiger

www.nederlandsevrouwenraad.nl/vrouwenvertegenwoordiger

Verslag congres ‘Werk aan je droom’

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2167

Verslag AVVN 2013

www.nederlandsevrouwenraad.nl/docs/Verslag_AVVN_red.doc

Statement Josette Dijkhuizen

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2270

Bezoek delegatie uit Kosovo

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=3&paginaID=2197

5. Informatievoorziening en communicatie

Kern van de communicatiestructuur van de NVR vormen website en digitale nieuwsbrief. De website biedt alle informatie: actualiteit, overzicht en naslag. De nieuwsbrief attendeert op nieuws en nieuwe informatie op de site. De inzet van deze structuur is in eerste aanleg gericht op de lidorganisaties en hun achterban of netwerk. Voor een bredere, publieke zichtbaarheid worden persberichten ingezet en sociale media.

DIGITALE EN SOCIALE MEDIA

Website

Sinds 1 april is op de NVR-website een 'geefknop' geïmplementeerd waarmee donaties online kunnen worden overgemaakt. Op de website is ook een pagina ingericht waarop wordt aangegeven wat de NVR met het geld van de donaties doet.

Het bestuur van de NVR heeft in een brief de lidorganisaties verzocht hun leden en/of netwerk op te roepen een donatie te doen ter gelegenheid van het 115 jarig bestaan van de NVR dit jaar.

in augustus/september heeft de website van de NVR een volledig nieuw uiterlijk gekregen. De aanpassingen waren deels noodzakelijk vanwege het toenemend mobiel gebruik van internet en komen voorts tegemoet aan wensen die door gebruikers en in overleggen met lidorganisaties naar voren zijn gekomen.

Krachtige Vrouwen steunen de NVR

Mede ter gelegenheid van het 115 jarig bestaan van de NVR is op de website een rubriek gestart waarin Krachtige Vrouwen hun steun uit spreken voor de NVR. In eerste aanleg zijn alle vrouwen die Vrouwenvertegenwoordiger zijn geweest hiervoor uitgenodigd. Inmiddels hebben 18 vrouwen op de website hun steun voor de NVR betuigd.

Webstatistieken

Het gemiddeld aantal bezoeken per dag was in 2013 444,6; het gemiddeld aantal bezoeken per maand lag op 13.546. Het gemiddeld aantal pagina's dat per bezoek werd bekeken was 11,9. Ter vergelijking: in 2012 was het gemiddeld aantal bezoeken per dag 382. Het gemiddelde per maand was 11.662.

Opvallend is dat het gemiddeld aantal bezoeken in de maanden na de uiterlijke vernieuwing van de website is toegenomen (met gemiddeld 500 per maand).

Digitale nieuwsbrief

In 2013 zijn 13 digitale nieuwsbrieven verschenen. De nieuwsbrief die op 2 mei verscheen was geheel gewijd aan het verslag van het seminar 'Women as Powerful Agents for Peace and Security'.

In november 2013 is de 7^e jaargang van de NVR nieuwsbrief gestart. De nieuwsbrief van 2 december was geheel gewijd aan een verslag van de Algemene Vergadering van 21 november,

de benoeming van de nieuwe voorzitter, het symposium 'De Kracht van een Vrouw', en het afscheid van Dieny Scheffer als voorzitter.

Het verzendbestand heeft zich in de loop van 2013 uitgebreid van ca. 800 naar 950 emailadressen. Nieuwsbriefabonnees kunnen zichzelf aan- en afmelden voor de nieuwsbrief. Lidorganisaties nemen berichten uit de NVR-nieuwsbrief over voor verspreiding via hun eigen media.

Inforeeks

Om reden van bezuiniging is de uitgave van de Inforeeks die de NVR regulier op de begroting heeft, in 2013 geschrapt. Wel is met samenwerkingspartners gesproken over mogelijke uitgaven in de Inforeeks.

Na de samenwerking tijdens de Floriade in 2012 hebben de NVR en het Voedingscentrum met enige regelmaat de mogelijkheden verkend om elkaars inzet te versterken. In de tweede helft van 2013 leek er een mogelijkheid om dit vorm te geven in een uitgave van de Inforeeks met als thema Duurzaam Voedsel. Onder meer vanwege het ontbreken van voldoende financiële middelen heeft dit uiteindelijk niet tot resultaat geleid.

Eind 2013 is in een overleg met het Platform Vrouwen & Duurzame Vrede besloten in 2014 een uitgave in de Inforeeks uit te brengen over Religie en Vrouwelijk Leiderschap, dit als onderdeel van het gelijknamige project van het Platform. De subsidie die het Platform voor dat project heeft gekregen biedt daar de financiële ruimte voor.

Kennissysteem/Mijn NVR

Met ingang van de vergadering van 21 november 2013 worden stukken voor de Algemene Ledenvergadering – uitsluitend – via Mijn NVR beschikbaar gesteld. Met de toezending per mail van de agenda zijn de AV-afgevaardigden en hun plaatsvervangers hierover geïnformeerd. De AV-afgevaardigden en hun plaatsvervangers hebben hun persoonlijke inloggegevens, en een korte handleiding voor het gebruik van Mijn NVR ontvangen. Zij krijgen steeds bericht wanneer AV-stukken op de Documentenbalie in Mijn NVR zijn geplaatst.

De AV-stukken staan in het *openbare* blok op de Documentenbalie van Mijn NVR; openbaar wil zeggen raadpleegbaar voor iedereen die toegang heeft tot Mijn NVR.

Ook de stukken voor de Commissie Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging en voor het bestuur zijn alleen nog via Mijn NVR beschikbaar. Deze stukken staan in een *besloten* blok op de Documentenbalie van Mijn NVR.

Pers

In 2013 zijn 7 persberichten uitgebracht, onder meer over het statement van de Vrouwenvertegenwoordiger 2013 en over de benoeming van de AVVN Vrouwenvertegenwoordiger voor 2014.

De bijeenkomsten die de NVR in het samenwerkingsverband van Vrouwenpodium organiseerde –de Vrouwendagviering en tweemaal een ontbijtsessie met politici– werden met persberichten

begeleid. Ook over het seminar 'Women as Powerful Agents for Peace and Security' werd de pers bericht, evenals over de benoeming van Dorenda Gerts tot voorzitter van de NVR.

De NVR beschikt niet over de middelen om stelselmatig te onderzoeken in hoeverre persberichten ook werkelijk tot publicatie in de media leiden. Wel kan gesteld worden dat de NVR genoegzaam bij de media bekend is, aangezien de NVR steeds vaker benaderd wordt door de pers voor achtergrondinformatie over 'vrouwenzaken'.

De Vrouwenvertegenwoordigers mogen zich altijd in grote belangstelling van de pers verheugen. Vrouwenvertegenwoordiger Josette Dijkhuizen heeft met name veel tijd gestoken in optredens voor radio en tv, waaronder in RTL Live, en interviews in kranten en tijdschriften. Margriet van der Linden zat nog voor haar formele benoeming bij Pauw & Witteman.

N.a.v. de benoeming van Dorenda Gerts verscheen een interview met haar in de Alphen Courant.

Op de NVR-website:

Krachtige vrouwen steunen de NVR

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=2222

In 2013 verschenen nieuwsbrieven:

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=507

In 2013 uitgebrachte persberichten:

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=9&paginaID=223

6. Projecten, ontwikkeling en uitvoering

Naast activiteiten gericht op beleidsbeïnvloeding, nationaal en internationaal, houdt de NVR zich bezig met de ontwikkeling en uitvoering van projecten en activiteiten gericht op bewustwording door voorlichting en informatie-overdracht, en op empowerment. Ook hier is het doel de volwaardige participatie van vrouwen op alle werkvelden, zelfredzaamheid, gelijke behandeling en veiligheid.

Doorbreek Huiselijk Geweld

Op 4 april werd een 'terugkombijeenkomst' georganiseerd van het project Doorbreek Huiselijk Geweld dat in 2012 is afgesloten. Het was goed om met allen die in de verschillende regio's als trekker bij dit project betrokken waren, uit te wisselen welke activiteiten er na afsluiting nog uit zijn voortgekomen.

Duidelijk was de wens om huiselijk geweld op de agenda te houden, zowel nationaal als internationaal. Nu met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning al het werk rond huiselijk geweld naar gemeentelijk niveau wordt overgeheveld, is er zorg of er wel voldoende aandacht en geld is voor preventie. Ook is een goede nationale coördinatie nodig.

In de standpunten die de NVR, al of niet in gezamenlijkheid met andere vrouwenorganisaties, in 2013 aan overheid en politiek heeft uitgebracht zijn deze zorgpunten zoveel mogelijk steeds meegenomen. Het onderwerp is ook nadrukkelijk ingebracht in de Campagne VrouwenStemmen in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen (zie elders in dit hoofdstuk).

De Nieuwe Toekomst

Dit project is gericht op empowerment van vrouwen die slachtoffer zijn (geweest) van huiselijk geweld. Het project omvat een trainingsdeel en een coachingtraject met speciaal daarvoor geselecteerde coaches uit lidorganisaties van de NVR. De pilot in Overijssel is met een slotbijeenkomst op 25 april 2013 in Zwolle afgerond.

Tijdens deze slotbijeenkomst werd de Effectrapportage van het project die de NVR door de organisatie Arcon heeft laten maken overhandigd aan Anita de Groot van de directie Emancipatie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap. Zij gaf aan dat dit project goed past in het beleid van het ministerie dat wil bevorderen dat vrouwen maatschappelijk actief zijn en bij voorkeur hun eigen inkomen kunnen verdienen.

De effecten van de pilot zijn opmerkelijk te noemen. Van de groep van 18 deelnemers (geen van hen had betaald werk of volgde een opleiding) heeft 1 tijdens het project werk gevonden, 4 volgen een leerwerktraject, 1 is een cateringbedrijf begonnen, 1 gaat een opleiding volgen betaald door de gemeente, en 4 doen vrijwilligerswerk. Afgehaakt zijn 4 deelnemers en van 2 is niet bekend wat hun situatie is, van die 2 is 1 teruggekeerd naar Turkije.

Dit succes is te danken aan de goede inzet en samenwerking van alle vrijwilligers en beroepskrachten. Van belang was het coachingtraject: elke deelnemer kreeg gedurende 9

maanden een persoonlijke coach. De coaches zijn vrouwen die zich vrijwillig inzetten en voor de deze taak een training volgen. De training is gegeven door hogeschool Windesheim.

In de periode na de slotbijeenkomst is gewerkt aan de ontwikkeling van een projectplan voor de uitrol van dit project naar 4 provincies, de samenwerking met de Federatie Opvang en het aanvragen van subsidie.

Aan het eind van het verslagjaar lagen er contacten en kansen in Zeeland, Limburg, Overijssel en Noord-Holland. Tussen september 2012 en november 2013 zijn diverse gesprekken gevoerd met het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap voor de financiering van dit project. Vanaf april 2013 heeft het ministerie de nadruk gelegd op de borging van de resultaten na afloop van de projectperiode en op nauwere samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid met de Federatie Opvang. Dit leidde tot overleg op beleids- en op bestuurlijk niveau tussen de NVR en de Federatie en op bijstelling van het plan en de begroting. Het gegeven dat de Federatie Opvang een grotere verantwoordelijkheid gaat nemen in de uitrol van dit project en in de borging betekent dat er ook binnen die organisatie draagvlak voor moet zijn. Nog net voor het begin van 2014 heeft de Federatie Opvang samen met de NVR het nieuwe projectplan voor subsidie ingediend bij het ministerie. Inmiddels is bekend dat dit project, weliswaar iets verlaat, toch kan starten in 2014.

VrouwenStemmen

In verband met de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 ontwikkelde de NVR een project dat het belang van vrouwen bij de lokale politiek benadrukt en gericht is op actieve bemoeienis van vrouwen en vrouwenorganisaties bij lokaal beleid. Het voorstel voor dit project komt voort uit een overleg dat de NVR op 20 augustus 2013 heeft gevoerd met een aantal organisaties die activiteiten wilden uitvoeren in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014. Aan dat overleg namen deel: Politiek Scholings Centrum, Provinciale Vrouwen Raad Noord-Brabant, Vrouwenbelangen, VVAO, FAM, FNV Vrouw. Ook kwamen er reacties van Liberaal Vrouwen netwerk, Oudere Vrouwen Nederland, Vrouwenplatform Carree en met name Vrouwenraad Kampen, VNVA, CDAV, Vrouwen van Nu, Unie NKV, Vrouwen in de PvdA en van buiten de NVR: Atria, WOMEN Inc, VN-VrouwenNetwerk, Federatie Opvang. Een aantal van hen toonde zich geïnteresseerd om op enigerlei wijze deel te nemen aan dit project.

De NVR vroeg en kreeg financiering vanuit de Stichting De Born en de STUW. Op 3 oktober kwam de werkgroep VrouwenStemmen bij elkaar om afspraken te maken en taken te verdelen. De NVR zorgde voor de coördinatie en heeft een vrijwilliger gezocht om de campagne uit te voeren. Er zijn contacten gelegd met Pro Demos wat geleid heeft tot input van de NVR in het materiaal van Pro Demos en de uitnodiging aan de directeur van Pro Demos om te spreken op de kick off-bijeenkomst van VrouwenStemmen. Ook is informatiemateriaal van Pro Demos over de lokale verkiezingen opgenomen op de campagnesite.

Op de campagnesite is een digitale Toolkit ingericht met allerlei informatiemateriaal voor lokale afdelingen van vrouwenorganisaties. Ook voorbeeldmateriaal van verschillende lidorganisaties maakt deel uit van de Toolkit.

Een fysiek exemplaar van die Toolkit is 10 januari 2014 tijdens de kick off-bijeenkomst aangeboden aan de voorzitter van de Vereniging Nederlandse Gemeenten Annemarie Jorritsma. In de periode tussen 10 januari en 19 maart 2014 zijn op lokaal niveau verschillende bijeenkomsten door vrouwenorganisaties georganiseerd met lijsttrekkers en/of (kandidaat-) gemeenteraadsleden.

Publieksdag voor vrouwelijke ondernemers en starters

In een gesprek in 2012 met de directie Emancipatie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap werd de mogelijkheid genoemd om vanwege het 115 jarig bestaan van de NVR in 2013 een extra project uit te voeren. Daarop is een schets ontwikkeld voor o.a. publieksdagen met informatieve workshops over 2 thema's: economische zelfstandigheid van vrouwen en huiselijk geweld. Nog in 2012 werd in een gesprek over de schets toestemming gegeven om een voorstel voor publieksdagen uit te werken en werden suggesties meegegeven voor de uitwerking. Daarop is o.a. contact gezocht met lidorganisaties en samenwerkingspartners als Atria en WOMEN Inc om een rol te spelen tijdens deze publieksdagen, en is in januari 2013 een uitgewerkt voorstel bij het ministerie ingediend. Helaas resulteerde de in eerste instantie positieve intentie van het ministerie t.a.v. de schets niet tot goedkeuring van het project.

Daarna is besloten om alsnog een publieksdag te organiseren op 8 juni in Eindhoven en die te combineren met een AVVN activiteit en te richten op het thema van Josette Dijkhuizen als vrouwenvertegenwoordiger: vrouwelijk ondernemerschap. Hoewel er kort tijd over was is nog wel getracht om commerciële sponsors (Start Foundation, Deltalloyd Foundation, Rabobank Eindhoven, CapGemini) te interesseren. Helaas heeft de initiële interesse van deze fondsen/sponsors uiteindelijk niet tot medefinanciering van de dag geleid, o.m. omdat de opzet niet voldoende aansloot bij de gestelde criteria of omdat (ook al) afspraken met andere organisaties waren gemaakt.

De NVR heeft het programma daarom op basis van een zeer beperkt budget in elkaar gezet en dit vooral dankzij de inzet van Josette Dijkhuizen en haar netwerk van professionals die allen bereid waren 'om niet' workshops te verzorgen, alsnog kunnen uitvoeren. Zie hoofdstuk 4. Internationaal, voor meer informatie over het congres 'Werk aan je droom'.

Op de NVR-website:

Verslag terugkombijeenkomst Doorbreek Huiselijk Geweld

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1952&alinealID=1030

Verslag slotbijeenkomst De Nieuwe Toekomst

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?alinealID=1051

Projectpagina's De Nieuwe Toekomst:

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1907

Campagnesite VrouwenStemmen met digitale Toolkit

www.nederlandsevrouwenraad.nl/vrouwenstemmen

7. Samenvatting van de Jaarrekening 2013

In de Algemene Vergadering van november 2012 werd na bespreking van de begroting van 2013 besloten dat het bestuur in 2013 zou toewerken naar een sluitende begroting voor de volgende jaren. In een strategienota die tijdens de Algemene Vergadering van mei 2013 door de lidorganisaties werd aanvaard, is beschreven met welke bezuinigingsmaatregelen dit kon worden bereikt. Het ging daarbij onder meer om inkrimping op de uren van de staf en de kantoorruimte. Zie voor meer informatie hierover Bijlage 2. Basisorganisatie.

Daarnaast is in april het plan van de adviesgroep fondswerving uitgevoerd om in het kader van de 115e verjaardag van de NVR in 2013 de lidorganisaties te benaderen voor een gift en hen tevens te vragen een oproep voor donatie te verspreiden onder hun leden, netwerk. Om deze actie te ondersteunen is een zgn 'geefknop' op de website ingericht waardoor direct on line gedoneerd kan worden. Deze actie heeft niet opgeleverd wat wij hadden gehoopt.

Ook voorzitter Dieny Scheffer vroeg ter gelegenheid van haar afscheid in november om giften voor de NVR in plaats van cadeaus.

Aan (voormalige) Vrouwenvertegenwoordigers is gevraagd de NVR te steunen met een uitspraak op de NVR-website en een gift.

De jaarrekening is met een tekort van € 62.027 gesloten. De bezuinigingsmaatregelen die in de strategienota zijn beschreven zijn wel in 2013 doorgevoerd, maar vinden hun resultaat vooral in volgende jaren. Het tekort 2013 is mede veroorzaakt door de financiële afwikkeling van de inkrimping van de stafuren en het daarmee gepaard gaande vertrek van 2 medewerkers.

Balans per 31 december 2013

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>		<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
ACTIVA	€	€	PASSIVA	€	€
Vaste activa	4.911	9.379	Wilhelmina Druckerfonds	28.783	29.083
Overlopende activa	50.740	73.151	te besteden subsidies	11.761	54.234
Overige vorderingen	-	-	Te betalen posten	23.900	26.545
Geldmiddelen	<u>8.793</u>	<u>27.332</u>		_____	_____
	<u>64.444</u>	<u>109.862</u>		<u>64.444</u>	<u>109.862</u>

Staat van baten en lasten over 2013

	Rekening <u>2013</u>	Begroting <u>2013</u>	Rekening <u>2012</u>
LASTEN	€	€	€
Personeelskosten	206.807	205.000	202.057
Huisvestingskosten	15.011	21.200	20.045
Kantoorkosten	16.081	19.600	20.585
Overige algemene kosten	10.908	7.500	7.914
Kosten basisorganisatie	<u>4.636</u>	<u>9.000</u>	<u>4.636</u>
Kosten organisatie	253.480	262.300	225.237
Aan projecten doorberekende kosten	<u>163.224</u>	<u>137.550</u>	<u>179.431</u>
	90.256	124.750	75.806
<i>Kosten van projecten</i>	<u>253.189</u>	<u>185.000</u>	<u>303.189</u>
Totaal lasten	343.992	309.750	378.995
	=====	=====	=====
BATEN	€	€	€
Rente Tentoonstellingsfonds	9.111	8.000	12.146
Contributies	6.514	6.500	7.110
Diverse baten	<u>12.603</u>	—	<u>4.961</u>
<i>Baten organisatie</i>	28.228	14.500	24.217
Subsidies en bijdragen projecten	<u>253.737</u>	<u>185.000</u>	<u>295.056</u>
Totaal baten	281.965	199.500	319.273
	=====	=====	=====
Saldo lasten en baten	62.027	110.250	59.722
Tentoonstellingsfonds, bijdrage in het tekort	<u>62.027</u>	<u>110.250</u>	<u>59.722</u>
Saldo ten laste van NVR	-	-	-
	=====	=====	=====

Bijlage 1. Ledenbestand

Nieuwe lidorganisaties

In 2013 zijn 3 organisaties als lid toegetreden tot de NVR. Tijdens de Algemene Vergadering van **30 mei** werden verwelkomd: de christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging Passage en de jonge Stichting Nederland Suriname Antillen Gendervraagstukken (NSA). Beide organisaties werden door alle aanwezigen met een warm applaus verwelkomd.

Werd in de mei-vergadering nog medegedeeld dat het NVVH Vrouwen netwerk het lidmaatschap van de NVR overwoog, tijdens de Algemene Vergadering van **21 november** kon ook deze organisatie, die inmiddels het predikaat 'koninklijk' heeft verworven, als nieuwe lidorganisatie worden verwelkomd.

Met verschillende vrouwenorganisaties zijn in 2013 gesprekken aangegaan over een mogelijk lidmaatschap van de NVR. In het geval van de Landelijke Federatie van Chinese Vrouwenverenigingen heeft dat geleid tot hun besluit om per 1 januari 2014 toe te treden tot de NVR.

<p>Ledenbestand</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Algemene Nederlandse Vrouwenvereniging Tesselschade – Arbeid Adelt (TAA) 2. Bahá'í Vrouwenforum Nederland 3. Business and Professional Women (BPW) – the Netherlands 4. CDA Vrouwenberaad 5. Delta Kappa Gamma Nederland (DKGN) 6. FAM! (voorheen Limburgse Vrouwen Raad) 7. Federatie Zakenvrouwen 8. Femmes for Freedom 9. FNV Vrouwenbond 10. GAIA, netwerk voor vrouwen in de aardwetenschappen 11. Gender Concerns International (GCI) 12. Independent Order of Odd Fellows 13. Katholiek Vrouwen Dispuut (KVD) 14. KVO (voorheen Katholieke Vrouwen Organisatie) 15. Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV) 16. Liberaal Vrouwen Netwerk 17. LTO Vrouw & Bedrijf 18. Melania Ontwikkelingssamenwerking 19. Molukse Vrouwen Raad (MVR) 20. National Council of Jewish Women Nederland (NCJW) 21. Nederland Suriname Antillen Gendervraagstukken (NSA) (sinds 30 mei 2013) 22. Nederlandse Organisatie Vrouwelijke Apothekers (NOVA) 23. NVVH Vrouwennetwerk (sinds 21 november 2013) 24. Oudere Vrouwennetwerk Nederland (OVN–NL) 25. Partij van de Arbeid vrouwennetwerken 26. Passage (sinds 30 mei 2013) 	<ol style="list-style-type: none"> 27. Politiek Scholings Centrum (PSC) 28. Proefprocessenfonds Clara Wichmann 29. Provinciale Vrouwenraad Noord-Brabant 30. Stichting Religieuzen tegen Vrouwenhandel (SRTV) 31. Unie Nederlandse Katholieke Vrouwenbeweging (Unie NKV) 32. Unie van Soroptimistclubs in Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen (UvS) 33. Unie van Vrouwelijke Ondernemers Gelderland (UVON) 34. Vereniging van Nederlandse Vrouwelijke Artsen (VNVA) 35. Vereniging van Vrouwen met Hogere Opleiding (VVAO) 36. Vereniging voor Vrouwenbelangen 37. Vereniging voor Vrouwengeschiedenis 38. Vrouwen Organisatie Nederland – Darfur (VOND) 39. Vrouwen van Nu 40. Vrouwen voor Vrede 41. Vrouwennetwerk Wageningse Ingenieurs (VWI) 42. Vrouwenplatform Carree 43. Women in Europe for a Common Future (WECF) 44. Women on the Web (WOW) 45. Women's International League for Peace and Freedom Nederland (WILPF) 46. Women's International Zionist Organisation (WIZO) 47. Yente 48. Young Womens Christian Association Nederland (YWCA) 49. Zeeuws Vrouwenplatform 50. Zonta International
--	---

Bijlage 2. Basisorganisatie

Inkrimping bureau

Per 1 februari is communicatiemedewerker Manu Buhring, na afloop van haar jaarcontract, bij de NVR vertrokken. Haar uren werden voor 't grootste deel gefinancierd vanuit projectbudgetten. Met de terugloop van het aantal projecten en de omvang daarvan was haar inzet niet langer mogelijk en nodig.

In verband met de bezuinigingen zoals beschreven in de strategienota, is in de tweede helft van 2013 de bezetting van het bureau verder beperkt. Er moest afscheid worden genomen van bureaucoördinator Angélique Verweij, van wie het contract per 1 september afliep, en van secretariaatsmedewerker Bep den Ouden, die accoord is gegaan met haar ontslag per 1 oktober. Ook de uren van Ramratie Parohi, financieel en administratief medewerker zijn beperkt, van 29 naar 22 uren per week per 1 januari 2014.

Structuurwijziging Commissies

Nadat in 2012 al veranderingen waren doorgevoerd in de commissiestructuur door samenvoeging van de 4 adviescommissies tot 2 commissies, is in de strategienota gekozen voor verdere aanscherping met de instelling van één beleidscommissie gericht op belangenbehartiging en beïnvloeding van het overheidsbeleid. Daarnaast kunnen werkgroepen worden ingericht om projecten en activiteiten voor te bereiden. Ook is een pool van deskundigen opgezet die vanuit de lidorganisaties gevoed wordt met deskundigen die mee kunnen denken/werken op diverse terreinen.

Bestuur

Dorenda Gerts (Zonta), voorzitter (sinds 21 november 2013)

Dieny Scheffer-Versluis (CDA Vrouwen), voorzitter, portefeuille Internationaal (tot 21 november 2013)

Leny Wesenhagen (Liberaal Vrouwennetwerk), penningmeester

Albertine Zoetmulder (Liberaal Vrouwennetwerk), secretaris, portefeuille Communicatie en PR

Annie Kamp (CDA Vrouwen), vice voorzitter intern, portefeuilles Personeelszaken, Maatschappelijke Participatie en Rechten van de Vrouw (tot 21 november 2013)

Anneke van Veen (Unie van Soroptimisten), vice voorzitter extern, portefeuille Duurzame Ontwikkeling

Landelijk bureau

Angélique Verweij, bureaucoördinator, 28 uur per week; e-mail: a.verweij@de-nvr.nl (tot 1 september 2013)

Lotte Wouters, beleidsmedewerker, 30 uur per week; e-mail: l.wouters@de-nvr.nl

Sandra Boes, communicatiemedewerker (coördinatie), 8 uur per week; e-mail: s.boes@de-nvr.nl

Manu Bühring, communicatiemedewerker, 8 uur per week; e-mail: m.buhring@de-nvr.nl (tot 1 februari 2013)

Ramratie Parohi, financieel secretariael medewerker, 29 uur per week; e-mail: financieel@de-nvr.nl

Bep den Ouden, secretariael redactioneel medewerker, 18 uur per week; e-mail: b.denouden@de-nvr.nl en info@de-nvr.nl (tot 1 oktober 2013)

Ruth A. Richardson, vrijwilliger, ondersteuner campagne VrouwenStemmen, e-mail: vrouwenstemmen@de-nvr.nl

Commissie Duurzame Ontwikkeling/ Maatschappelijke Participatie (tot medio 2013)

Mieke Bakker-Mantjes (WISTA), voorzitter

Kitty Bentvelsen (WECF)

Krista Jansen

Elly de Jeu (FNV Vrouwenbond)

Jolanda Nuytens (KVO)

Anneke van Veen, namens het bestuur

Marianne Willems (Soroptimisten)

Sebahat Yurdusen (Netwerk BIZ)

Commissie Internationaal/Rechten van de Vrouw (tot medio 2013)

Tonny Filedt-Kok (Soroptimisten), voorzitter

Aleid van den Brink (directeur Blijf Groep),
vertegenwoordiger in European Observatory on
Violence against Women

Anneke van Doorne-Huiskes (VVAO)

Marion Minis (VVAO), coördinator Europa

Dieny Scheffer-Versluis, namens bestuur

Ted Strop-von Meyenfeldt (YWCA)

Commissie Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging (sinds september 2013)	
Anneke van Doorne Huiskes (VVAO), voorzitter Aleid van den Brink (Blijfgroep) Charlotte van Dijk (FAM) Evelien Fick (Women on the Web) Tonny Filedt Kok (Soroptimisten) Stephanie Heinerman (Proefprocessenfonds Clara Wichman)	Lydia Ketting-Stroet (VNVA) Marion Minis (VVAO) Dieny Scheffer (CDA V) Ted Strop-von Meyenfeldt (YWCA) Anke Vervoord (Vrouwen van Nu) Anya Wiersma (FNV Vrouw)

Stuurgroep De Nieuwe Toekomst	
Carlien de Roy van Zuydewijn (Vrouwennetwerk Arnhem Nijmegen), voorzitter Annie Kamp	Tineke van der Kraan (FNV Vrouw) Willemien Penterman (Vrouwenplatform Carree)

Werkgroep Fondsenwerving	
Cécile van Dierendonck (Zonta) Tineke Luijendijk (Vrouwen van Nu) Akke Timmermans (Soroptimisten)	Angélique Verweij, bureaucoördinator Leny Wesenhagen, penningmeester Anna Zanen (YWCA)

Leden Kascommissie	
Marianne Dersjant (KVD) Leonie van Gils (Vrouwenbelangen)	Vivian Repko (Delta Kappa Gamma Nederland)

Benoemings Advies Commissies (BAC)	
Functie: Voorzitter NVR Samenstelling BAC: Cécile van Dierendonck Annie Kamp Anneke van Veen Angélique Verweij Functie: Bestuurslid NVR Samenstelling BAC: Dorenda Gerts Tonny Filedt Kok Anneke van Veen	Functie: Vrouwenvertegenwoordiger AVVN 2014 Samenstelling BAC: Cécile van Dierendonck Tonny Filedt Kok Dieny Scheffer

<p>Vertegenwoordigingen nationaal Duurzame Dinsdag, Anneke van Veen Europese Beweging Nederland, Jet Brummelhuis-Middelhoff (tot 21 november 2013) Platform Vrouwen & Duurzame Vrede, Ted Strop-von Meyenfeldt Stichting Vluchteling, Jikky Dinçelek-Lettinga Women for Water Partnership, Kitty Bentvelsen</p>	<p>Vertegenwoordigingen internationaal ECICW, Annelies Pierrot-Bults European Observatory on Violence against Women, Aleid van den Brink European Women's Lobby, Marion Minis ICW, Lily Hutjes-Boelaars</p> <p>Vrouwenvertegenwoordiger AVVN 68 Josette Dijkhuizen</p>
--	--

Bijlage 3. Bijgewoonde bijeenkomsten *)

4 februari	Workshop Onderzoek Huwelijkse Gevangenschap georganiseerd door Maastricht Universiteit, Amsterdam (Lotte Wouters)
28 februari	Bijeenkomst ter afsluiting van het Europees Jaar van Active Ageing (Lotte Wouters)
4 maart	Bijeenkomst Landelijke Federatie Chinese Vrouwen, Stadhuis Amsterdam (Dieny Scheffer)
5 maart	Met Federatie Zakenvrouwen naar Brussel (Dieny Scheffer)
10 april	Studiedag Unie NKV, 's Hertogenbosch. 'Twijfel en verlangen over spiritualiteit en de rol van vrouwen in de Katholieke Kerk' (Dieny Scheffer)
8 mei	Ontmoeting met internationale president BPW tijdens avond bijeenkomst BPW, Amsterdam (Dieny Scheffer)
15 mei	Swedish–Dutch Conference about Women's Entrepreneurship, georganiseerd door VNO–NCW VrouwenNetwerk i.s.m. Zweedse Ambassade, Siemens gebouw, Den Haag (Dieny Scheffer)
7 juni	Congres FNV vrouw, Afscheid Anya Wiersma als voorzitter, kennismaking Lili Brouwer nieuwe voorzitter (Dieny Scheffer)
13 juni	Debat bij VWI, Wageningen, over doorstroming vrouwelijk talmt aan de Wageningse UR (Dieny Scheffer)
4 en 5 juli	Conference: Media and the image of Women, Amsterdam, Beurs van Berlage, georganiseerd door The Council of Europe's Gender Equality Commission (Marion Minis, Dieny Scheffer, Angélique Verweij)
26 september	Spreker tijdens de VN dag voor de Vrede–bijeenkomst van de Vrouwenfederatie voor Wereldvrede en de Universal Peace Federation in Nederland over het thema 'Vredeseducatie', Christus Triumfatorkerk, Den Haag (Dieny Scheffer)
29 oktober	Afscheid Kitty van der Heijden, ambassadeur Duurzame Ontwikkeling, directeur Klimaat, Energie, Milieu en Water van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (Anneke van Veen)
1 november	Landelijke Federatie Chinese Vrouwen, Amsterdam (Dorenda Gerts, Dieny Scheffer)
11 november	Noom Expertbijeenkomst, Rotterdam (Dieny Scheffer)

16 november	Conferentie Plattelandsparlement, Lunteren, georganiseerd door Netwerk Platteland (Anneke van Veen)
22 november	Congres Kracht, Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, Den Haag (Dorenda Gerts, Dieny Scheffer, Lotte Wouters)
26 en 27 november	Third Annual Convention against Poverty and Social Exclusion, Brussel (Marion Minis)
27 november	Afsluiting project Krachtwerk van Josette Dijkhuizen, Ministerie OCW, Den Haag (Dieny Scheffer)
19 december	Overleg Oudere Vrouwen Netwerk, Amsterdam (Dieny Scheffer)

Voorts:

Diverse bijeenkomsten van NGO's en Ministerie van Buitenlandse Zaken over de Post 2015 agenda (Tonny Filedt Kok)

Regelmatig overleg en afstemming met vertegenwoordigers van relevante Europese en/of internationale instellingen en netwerken, o.a. Betty Doornenbal (Gender Equality Expert) en Anje Wiersinga (facilitator Task Force Gender), beiden van International NGO Conference van de Raad van Europa (Tonny Filedt Kok)

Regelmatige overleggen met BUZA en OCW over de rol en functie van de AVVN Vrouwenvertegenwoordiger (Dieny Scheffer, Tonny Filedt Kok)

Contacten met Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie, en Unilever (Anneke van Veen)

*) voor zover niet elders in Jaarverslag beschreven

Bijlage 4. Vertegenwoordigingen

NATIONAAL

Europese Beweging Nederland

www.europesebeweging.nl

De Europese Beweging is een netwerkorganisatie van burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven. De kernactiviteit is het aanjagen van het politieke debat over Europa in Nederland, door activiteiten als debatten en netwerkbijeenkomsten te organiseren. De NVR is lid van de EBN.

De Algemene ledenvergadering vond plaats in het Internationale Perscentrum Nieuwspoort te Den Haag op 13 juni 2013.

De EU Poortbijeenkomsten stonden in het teken van het samenstellen van een verkiezingsprogramma voor de aanstaande Europese verkiezingen in 2014, het uitreiken van de Euro Nederlander Award 2013 en de Nanke Meuter Jongeren Award 2013.

Netwerkbijeenkomsten werden gehouden in Groningen, Den Haag, Maastricht, en Utrecht.

De Vereniging EBN is een traject gestart over de vitaliteit van de Europese Beweging.

1. Er is een enquête gehouden onder de leden over de toekomst van de EBN.
2. Er zijn interviews gehouden met een aantal EBN professionals tussen 30 en 50 jaar.
3. Er is een brainstormsessie georganiseerd waar de volgende voorstellen uit naar voren kwamen:
 - Meer aandacht voor de voordelen van de Europese Unie;
 - Meer verspreide regio bijeenkomsten over het gehele land.
 - Meer gevoelsmatige, enthousiasmerende dan een rationele, intellectuele benadering van het onderwerp Europa.
 - Meer aandacht voor de onderwerpen ecologie/duurzaamheid, solidariteit.
 - Meer proactieve benadering.

De EBN is een platform, met als taak:

- Het verbreiden van de Europese gedachte onder een breed publiek
- Het verdiepen van het denken over wel of niet bereiken van een federaal Europa.
- Het verbeteren van de relatie van het Europese Parlement met de Nederlandse Politiek.

met als uitgangspunt :De Europese Strategie 2020.

Ik ben in 1992 begonnen als vertegenwoordiger van de NVR bij de (Internationale) Europese Beweging. In 2013 heb ik mijn vertegenwoordigende functie, die ik met zeer groot genoegen actief heb vervuld, neergelegd. Mijn dank aan de NVR.

Jet Brummelhuis–Middelhoff

Platform Vrouwen & Duurzame Vrede

www.vrouwenenduurzamevrede.nl

Het Platform Vrouwen & Duurzame Vrede is een samenwerkingsverband van organisaties op het terrein van vrouwen en (gewapende) conflicten. Resolutie 1325 van de VN–Veiligheidsraad is leidraad voor het werk van het Platform. Doel is – kort samengevat – door bundeling van de krachten te bevorderen dat resolutie 1325 van de VN–Veiligheidsraad in Nederland wordt uitgevoerd.

De deelnemende organisaties in het platform VDV zijn:

- Business & Professional Women the Netherlands (BPW–nl), www.bpwnl.nl
- IFOR Women Peacemakers Program (WPP), www.ifor.org/WPP
- Multicultural Women Peacemakers Network Nederland (MWPN), www.mwpn.org
- Nederlands Expertisecentrum Alternatieven voor Geweld (NEAG), www.neag.nl
- Vrouwen voor Vrede, www.vrouwenvoorvrede.nl
- Women’s International League for Peace and Freedom (WILPF Nederland), www.wilpf.nl
- VOND, Vrouwen Organisatie Nederland Darfur, tjanisufi@gmail.com
- Gender Concerns International, www.genderconcerns.nl
- Sundjata, www.sundjata.nl.
- Afghan Women Network, www.afghanwomennetwork.af/
- Vluchtelingenorganisaties Nederland
- Eirene Nederland, www.eirene.nl
- Women Peacemakers Program, www.wpp.org

De genderdeskundige van IKV/Pax Christi neemt deel aan de vergaderingen. De Nederlandse Vrouwen Raad heeft mede aan de basis gestaan van dit platform en is een partnerorganisatie van het Platform VDV. Ook WO=MEN, het Dutch Gender Platform, is partner van het Platform.

Het Platform vergaderde vier keer in 2013. Op 10 december werd een strategie- en planningsdag gehouden, waarvan de uitkomsten in 2014 verder zullen worden ingevuld.

In 2013 lag het hoofdaccent van het werk van het Platform VDV op het project Vrede, Religie en Vrouwelijk Leiderschap. In dit kader werd een bezoekersprogramma aan ons land van twee hoogleraren georganiseerd. Een moslimtheologe uit Indonesië en een Christentheologe uit Kenia. Zij gaven een training aan 40 jonge en oudere deelnemers gedurende 4 dagen in Soesterberg. Onder meer in de Nieuwe Liefde, Amsterdam, werden lezingen gehouden. Dit project was onderdeel van het verder implementeren van het meerjarenplan.

Verdere activiteiten in 2013:

- Deelname aan het halfjaarlijks overleg met Buitenlandse Zaken en andere ondertekenaars van het Nationaal Actieplan 1325 II (NAP) over het invoeren van het plan. Ook werd deelgenomen aan de diverse subgroepen van dit werk, zoals de focus-landengroepen.

- Mede-organisatie van de inhoudelijke conferentie over Resolutie 1325 op 12 april 2013 ter gelegenheid van het EC ICW-bezoek aan Nederland. Zie voor meer informatie Hoofdstuk 3.
- Deelname aan diverse symposia en congressen waarin input werd gegeven over de stem van vrouwen in conflictgebieden.
- Ondersteunen van initiatieven van de lidorganisaties.
- Input geven in het Europese overleg over Gender in conflict, via het European Peace building Liaison Office (EPLO).
- Deelname in de werkgroep 1325 van WO=MEN, waarin vrouwen- en ontwikkelingsorganisaties deelnemen om de rol van gender in het ontwikkelingswerk te benadrukken.
- Het geven van lezingen over 1325 voor lidorganisaties van de NVR.

Ted L.E. Strop-von Meijefeldt

voorzitter Platform Vrouwen & Duurzame Vrede, lid commissie Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging, NVR

Stuurgroep Duurzame Dinsdag

www.duurzamedinsdag.nl

Duurzame Dinsdag wordt voorbereid door een Stuurgroep onder leiding van Jelle de Jong, directeur IVN, Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie, en met leden vanuit verschillende maatschappelijke organisaties (Greenwish, Nationale Jongeren Raad, Provincie Zuid-Holland, Syntens, Maurits Groen MGMC BV). Ook de NVR is lid van de Stuurgroep; Anneke van Veen vertegenwoordigt de NVR in deze Stuurgroep.

De Stuurgroep, jury en projectgroep werken jaarlijks hard om de organisatie van Duurzame Dinsdag rond te krijgen. Dat betreft vooral de financiën, maar uiteraard ook de invulling van een goed programma. Omdat het dit jaar de 15^e aflevering van Duurzame Dinsdag was is een essay opgesteld door Greenwish met als titel 'Geen parels zonder oesterbank'. Hierin kwamen de meest opmerkelijke resultaten van de afgelopen 15 jaar aan bod. Op de website van Duurzame Dinsdag is het essay te lezen: www.duurzamedinsdag.nl/Terugblik/Jaar-2013. Voor meer informatie over Duurzame Dinsdag zie Hoofdstuk 3.

De NVR heeft de horecaonderneming de Vale Ouwe bereid gevonden om de prijswinnaars een diner aan te bieden, waarvoor wij zeer erkentelijk zijn.

Als voorzitter van de Stuurgroep van Duurzame Dinsdag was Jelle de Jong op 30 mei naar de Algemene Ledenvergadering van de NVR gekomen, om daar Rianne Meester-Broertjes toe te spreken, die de afgelopen jaren steeds de NVR in de Stuurgroep Duurzame Dinsdag heeft vertegenwoordigd. "Rianne toonde de moed om ergens voor te staan vanuit een oprecht gevoel

belang en dit tegelijkertijd te doen vanuit een gunfactor naar anderen toe,” aldus De Jong. Hij gaf aan buitengewoon plezierig met haar te hebben samengewerkt en noemde Rianne “een voorbeeld in alles wat zij aan duurzame projecten heeft gedaan”.

Anneke van Veen
bestuurslid NVR

Stichting Vluchteling
www.vluchteling.org

De Stichting Vluchteling zet zich op humanitaire gronden in voor opvang en begeleiding van vluchtelingen en ontheemden – vluchtelingen binnen de eigen landsgrenzen – in Afrika, Azië, Latijns Amerika en Oost-Europa.

Stichting Vluchteling kent een bestuur, een Raad van Toezicht en een bureau en sinds 2008 een Raad voor de Vluchteling. Ik zat eerst in de Raad van Toezicht namens de Nederlandse Vrouwen Raad. De Raad voor de Vluchteling geeft Stichting Vluchteling gevraagd en ongevraagd advies over internationale vluchtelingenvraagstukken.

Stichting Vluchteling gaf in 2013 hulp in ruim 20 landen. De situatie in Syrië en de vluchtelingenstromen naar de buurlanden eisten veel aandacht. Duizenden winterpakketten werden verstuurd. In de Centraal Afrikaanse Republiek werd de situatie in de laatste maanden van 2013 steeds grimmiger. Ook hier verschaftte Stichting Vluchteling noodhulp. Een derde speerpunt is de hulp in de DR Congo. Dr. Mukabe werd geholpen bij zijn werk voor verkrachte en verminkte vrouwen. In Zuid Soedan werden landmijnen opgeruimd, zodat de boeren hun akkers weer veilig kunnen bewerken.

De Raad voor de Vluchteling gaf februari 2013 een beleidsbrief uit, die breed werd verspreid. De beleidsbrief leidde tot concrete verzoeken om advies, zowel vanuit de Tweede Kamer als het Europees Parlement, alsmede tot deelname aan een Expert Group Meeting in de Tweede Kamer.

De ambitie van de Raad voor de Vluchteling om een expertise orgaan en spreekbuis in Nederland te zijn voor internationale vluchtelingenvraagstukken is echter niet waargemaakt. Stichting Vluchteling staat aan de vooravond van een vergaande samenwerking met alliantiepartner the International Rescue Committee. Dit vraagt een herziening van de advies- en bestuurlijke structuur van Stichting Vluchteling. In dit kader bestaat het voornemen om in 2014 de Raad voor de Vluchteling op te heffen.

Jikky Dinçelek-Lettinga (jdincelek@home.nl)

Women for Water Partnership

www.womenforwater.org

Women for Water Partnership heeft vrouwenorganisaties prominent op de kaart gezet tijdens het International Year of Water Cooperation 2013. Via VN conferenties, de deelname aan de internationale Wereld Water Dag viering in het Vredespaleis in Den Haag en presentaties van de WfWP President, Alice Bouman-Dentener is de centrale rol van vrouwen onderstreept en erkend. Een hoogtepunt in 2013 was het Gender Forum in Dushanbe, Tadjikistan door WfWP georganiseerd, waar vrouwenorganisaties uit verschillende delen van de wereld hun successen en ervaringen deelden met ministers en vertegenwoordigers van internationale instellingen, water experts en donoren. De 150 deelnemers hebben een lans gebroken voor empowerment van vrouwen en hun bijdragen aan duurzaam waterbeheer. De WfWP President heeft de Plenaire Zitting van de High Level Conferentie toegesproken en was de moderator van het Gender panel. De uitkomsten van het Gender Forum zijn door de aanwezige regeringsleiders bekrachtigd en in de uitkomst documenten opgenomen. Met name de noodzaak voor een Women for Water Fonds om het werk van vrouwen en hun organisaties financieel te ondersteunen is een belangrijke doorbraak. Women for Water Partnership neemt het voortouw in de invulling hiervan.

Een belangrijke gebeurtenis in 2013 was de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst met Zwitserland dat WfWP met ingang van het verslagjaar structureel financieel ondersteunt. Het werk van de WfWP lidorganisaties heeft ook in 2013 weer aan duizenden huishoudens toegang tot schoon water en sanitaire voorzieningen verschaft.

Kitty Bentvelsen

INTERNATIONAAL

European Observatory on Violence against Women

Het Observatorium valt onder de Europese koepelorganisatie European Women's Lobby waar de Nederlandse Vrouwen Raad bij is aangesloten.

Ook in 2013 was ik namens de NVR vertegenwoordiger van het Europese netwerk huiselijk geweld bij de European Women's Lobby. In dit jaar is het Observatorium Huiselijk Geweld van de EWL – vanwege gebrek aan middelen in Brussel – niet bijeengekomen. Wel heb ik het hele jaar de ontwikkelingen kunnen volgen en informatie mee kunnen geven. Van de contacten met de EWL wordt – elders in deze bijlage – door de vertegenwoordigers in het bestuur van de EWL verslag gedaan.

Als deskundige op het gebied van huiselijk geweld heb ik in 2013 deel uitgemaakt van de NVR-Adviescommissie Internationaal, en neem ik nu ook deel in de nieuwe Commissie Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging van de NVR. Huiselijk geweld staat bij voortduring op de agenda.

14 februari 2013 was de dag waarop, onder het motto 'One Billion Rising', in meer dan 100 landen tegelijk de bestrijding van geweld tegen vrouwen aandacht kreeg. Het was een mooi moment waar ook de NVR aan meedeed.

Bij de jaarlijkse vergadering van de Commission on the Status of Women in New York, eind februari, kon ik aanwezig zijn. In het blog van de AVVN Vrouwenvertegenwoordiger van 2013, is daarover te lezen geweest.

Op diverse momenten in het jaar is ook bij de Nederlandse politiek aandacht gevraagd voor het thema huiselijk geweld. De komende decentralisaties van middelen naar de gemeenten geeft zorgpunten: blijft opvang goed landelijk toegankelijk zonder hoge drempels voor vrouwen (en kinderen) die een veilig heenkomen zoeken?

Voor 2014 staan nieuwe activiteiten op stapel: om te beginnen weer een One Billion Rising-actie op 14 februari, gewijd aan het onderwerp 'Justice': toegang tot het recht voor vrouwen en meisjes die geweld ondervinden.

Aleid van den Brink

directeur Blijf Groep, bestuurslid Federatie Vrouwenopvang, lid Commissie Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging, NVR

European Women's Lobby

www.womenlobby.org

De European Women's Lobby (EWL) is de grootste koepelorganisatie van vrouwenorganisaties in de Europese Unie (EU). De EWL omvat Nationale Coördinaties van de 27 Europese landen en van 3 kandidaat-lidstaten en 20 Europees georganiseerde vrouwenorganisaties. Samen representeren zij meer dan 2.500 organisaties.

De EWL verbindt de vrouwenorganisaties en EU-instituties opdat een dialoog ontstaat tussen burgers en Europese beslissers. De EWL richt zich op EU-niveau en voorziet EU-beleidsmakers van informatie, opdat rechten en behoeften van vrouwen evenals het gender perspectief aandacht krijgen in EU-beleid en regelgeving. Tevens voorziet de EWL haar leden van kennis, zodat zij op hun beurt, op nationaal niveau, kunnen lobbyen voor onderwerpen waarvoor de EWL zich hard maakt. De EWL heeft consultatieve status bij zowel de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties (ECOSOC) als de Raad van Europa.

De NVR biedt onderdak aan het Nationale Coördinatiepunt EWL voor Nederland.

Vertegenwoordigers van de NVR in de EWL zijn Tonny Filedt Kok en Marion Minis.

Hieronder het verslag van de bijgewoonde EWL-vergaderingen. Voor Informatie over de activiteiten die in Nederland zijn verricht als coördinatiepunt van de EWL zie Hoofdstuk 4. Internationaal.

30 mei t/m 2 juni – EWL General Assembly, Zagreb, en voorafgaand de EIGE meeting (Tonny & Marion).

1 juni – Seminar presentatie ‘Effecten van de economische crisis op vrouwen’, Zagreb, (Marion), met dank aan onderzoek door Atria.

11 t/m 13 oktober – EWL Boardmeeting, Brussel (Tonny).

22 november – Netwerkbijeenkomst van International Crime Court & het verdrag van Rome, Den Haag, bijgewoond namens EWL (Tonny & Marion).

26–26 november – Deelname aan Annual Convention against poverty and social exclusion’, Brussel (Marion).

Marion Minis

plaatsvervangend bestuurslid EWL, lid Commissie Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging, NVR

European Center of the International Council of Women (EC ICW)

www.ecicw.cecif.com

Annelies Pierrot-Bults vertegenwoordiger NVR

ECICW

ECICW is een van de regionale centra van de internationale vrouwenraad de ICW.

Tweeëntwintig nationale Vrouwenraden, Azerbeidjan, België, Frankrijk, Duitsland, Groot Brittannië, Griekenland, Hongarije, Israel, Italië, Litouwen, Libanon, Luxemburg, Malta, Monaco, Nederland, de Oekraïne, Oostenrijk, Rusland, Spanje, Turkije, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Zwitserland, waarvan 14 in landen die deel uitmaken van de Europese Unie, zijn lid van en vormen de ECICW. Verder zijn Roemenië, Noord-Cyprus en Slovenië regelmatig aanwezig als observer.

De ECICW heeft een vertegenwoordiger bij de Raad van Europa en de European Women’s Lobby.

De ECICW vergadert twee maal per jaar

12–14 april – ECICW vergadering, Den Haag (Annelies Pierrot-Bults)

De vergadering in Den Haag werd bijgewoond door 16 landen en 3 bestuursleden van de ICW.

Ter gelegenheid van het bezoek aan Nederland van de ECICW leden organiseerde de NVR in samenwerking met het Platform Vrouwen & Duurzame Vrede een zeer succesvol seminar:

Women: Powerful Agents for Peace and Security over de implementatie van de VN Veiligheids Raad resolutie 1325 en de nationale actieplannen om de doelstellingen van deze resolutie uit te voeren. Het seminar werd mede mogelijk gemaakt door het Defensie Vrouwen Netwerk en het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het bleek dat nog niet alle landen een NAP ontwikkeld hadden. De deelnemers werden er van doordrongen dat het van belang is dat er in zoveel mogelijk landen ook een Nationaal Actie Plan 1325 komt. Of, als het er al is, dat ook daar vrouwen en hun organisaties in de uitvoering hun rol kunnen spelen.

De ECICW nam een statement aan waarin Europese regeringen werden opgeroepen om (indien

nog niet aanwezig) nationale actieplannen (verder) te ontwikkelen en samenwerking met vrouwenorganisaties en kennisinstituten te bevorderen.

16–20 oktober – ECICW vergadering, Monaco (Annelies Pierrot-Bults en Lily Hutjes).

De vergadering in Monaco werd geopend door prinses Caroline van Monaco, de minister van staat en de voorzitter van het Parlement. Er waren 18 landen en 3 waarnemers aanwezig.

Het seminar op 17 oktober had als thema: *Women in politics in their country*.

Vertegenwoordigers van 16 landen rapporteerden over het aandeel van vrouwelijke politici in hun land. In haar bijdrage benadrukte Lily Hutjes dat nationale vrouwenraden zich moeten inspannen voor kennistransfer naar vrouwen aan de basis over strategieën om de politiek te beïnvloeden. Het percentage vrouwen in het parlement liep uiteen van 2% in Lebanon tot ongeveer 30% in Luxemburg. Het statement van ECICW uitte teleurstelling dat zo weinig is bereikt en dat de Millennium doelstellingen niet gebracht hebben wat gehoopt en verwacht werd. Regeringen werden opgeroepen maatregelen te nemen die de vertegenwoordiging van vrouwen in de politiek en in regeringsdelegaties kunnen bevorderen.

Er werden 3 workshops gehouden met als thema's:

- Healthcare & Healthy Ageing – Well Being of Women;
- Social Cohesion & Digital Citizenship – Gender Equality and the Empowerment of Women;
- Formal Education & Life Long Learning – Eradicating Poverty.

De volgende vergaderingen zal worden gehouden in mei 2014 in Malta.

Annelies Pierrot-Bults

International Council of Women (ICW)

www.icw-cif.com

ICW is de Internationale Vrouwen Raad, onze internationale paraplu die al 124 jaar bestaat. De Algemene Vergaderingen van de ICW worden elke 3 jaar gehouden; de Executive Committee vergadert ongeveer elke anderhalf jaar.

De Huairou Commission (HC) is een internationale koepel van zes internationale vrouwen organisaties, waaronder de Internationale Vrouwen Raad (ICW). Doel van de HC is om grassroots vrouwen en hun organisaties/netwerken te ondersteunen om hun eigen stem te laten horen en hun prioriteiten te stellen en uit te dragen, lokaal, nationaal en bij de verschillende UN organisaties, zoals UNHABITAT, UNWOMEN, UNDP, UNISDR, FAO/IFAD, World Bank, ECA, ECE, ESCAP, enz.

25 januari–21 maart – Verblijf in New York t.b.v. de volgende activiteiten:

- Voorbereiding voor een Strategische Planning Meeting/Consultatie van de Huairou Commission (HC) leden om de organisatie door te lichten en na te denken over een verbeterde vorm van de organisatie.
- Voorbereiden en deelnemen aan CSW 57 (CSW 4-15 maart 2013). Thema: Elimination and Prevention of all Forms of Violence against Women and Girls.
- Briefing en lunch bij de Nederlandse Missie. Minister Jet Bussemakers, delegatieleider besprak met de aanwezige Nederlandse NGO-deelnemers de positie van Nederland wat betreft het CSW thema 'Geweld tegen vrouwen en meisjes'.
- ICW workshop samen met de National Council of Women (NCW) van Amerika: 'Respect voor vrouwen en meisjes: gelijkheid voor allen'.
- ICW en NC van USA workshop. Thema: A Global Outcry: It should not hurt to be a girl.
- Receptie van NC van USA en ICW.
- Bijeenkomst van Huairou Commission, UNHABITAT, UNWOMEN en UNICEF: onder leiding van Michele Bachelet, hoofd UNWOMEN; thema: 'Reclaiming Public Spaces for Empowerment of Women and Girls'.
- Bijeenkomst: 'Women Moving Mountains: How women with Resources can change the World', over de resultaten van projecten door vrouwen met behulp van het Nederlandse MDG3 fonds.
- Voortgangsgesprekken van Huairou Commission met de Executive Director van UNHABITAT, Juan Clos, en met de Deputy Executive Director, Ayse Kacira, in het kantoor van UNHABITAT.
- Receptie UNHABITAT
- Bezoek van ICW-Vice-President Elisabeth Newman aan het kantoor van de Huairou Commission in Brooklyn.

De Agreed Conclusions en de resoluties van de 57^e CSW zijn te vinden op www.UNWOMEN.org/CSW.

15-19 april – 24^e Meeting van de Governing Council van UNHABITAT, Nairobi. Thema: Sustainable urban development: the role of cities in creating improved economic opportunities for all, with special reference to youth and gender.

De Governing Council van UNHABITAT, bestaat uit vertegenwoordigers van 58 landen, verdeeld over 4 continenten. Ze vergaderen iedere twee jaar, Om het jaar is er een World Urban Forum (WUF), in 2012 in Napels, in 2014 (WUF 7) in Medellin, Colombia.

Ik heb, als vertegenwoordiger van de Huairou Commission, vooral de speciale bijeenkomsten bijgewoond van de World Urban Campaign (WUC), en van de werkgroep ter voorbereiding van Wereldconferentie Habitat III in 2016.

Meer details en alle resoluties zijn te vinden op de Habitat website www.unhabitat.org.

Eind september – Bijeenkomst van de steeringgroep van de WUC, Nantes, Frankrijk.

De World Urban Campaign is een 'Advocacy and partnership Platform for Cities in the 21st Century'. De steering group is de bestuurlijke groep binnen de WUC.

Doel is om de 'urban agenda' op het hoogste niveau te brengen in het ontwikkelingsbeleid onder het motto: 'I am a city changer'. Het betrekken van burgers in de bewustwording van positieve stadsverandering, stadswijken, is belangrijk om te komen tot groene, productieve, veilige, gezonde, inclusieve en goed ge'plan'de steden.

Ik heb deelgenomen aan het overleg van de steeringgroep namens de Huairou Commission.

16-20 oktober – ECICW General Assembly en seminar Woomen in Politics, Monaco. Annelies Pierrot vertegenwoordigde de NVR op deze bijeenkomst. Zie haar verslag elders in deze bijlage. Tijdens het seminar werd door een 18-tal landen verslag gedaan over de stand van de deelname van vrouwen in met name de landelijke politieke besturen.

Ik heb kort gesproken over het belang van vrouwen om deel te nemen in vooral lokale besturen, gemeenteraden enz., dichterbij de lokale werkelijkheid. Het luisteren naar en het meenemen van prioriteiten van met name vrouwen, en daarmee het behartigen van belangen van de plaatselijke inwoners is belangrijk. Het brengt bewoners en besturen dicht bij elkaar, en heeft daardoor de meeste kans op effectiviteit.

28 november-4 december – Bijeenkomst van de Regional Council of the Americas, Bogota, Colombia. De Regional Council of the Americas, RCA, is de (Noord- en Latijns-) Amerikaanse en Caribbean tak van de ICW.

Ik was gevraagd (mede n.a.v. mijn verhaal in Monaco) hier te komen vertellen hoe de Nationale Councils of Women en de Huairou Commission, met vooral lokale vrouwengroepen, met elkaar kunnen samenwerken om de belangen van vrouwen beter te kunnen onderkennen, te behartigen en bij het beleid van de overheden in te brengen (bottom-up). Inmiddels zijn er al diverse contacten tussen RCA-leden en de HC tot stand gekomen.

Hierna volgde een kort verblijf in New York voor het deelnemen aan een 'Global Grassroots Women's Leadership Program Planning Meeting', georganiseerd door de Huairou Commission.

Lily Hutjes (l.hutjes@planet.nl)

ICW-vertegenwoordiger naar UNHabitat (www.unhabitat.org) en naar de Huairou Commission (www.huairou.org).